

జమీన్దార్లు

ZAMIN RYOT

THE ANDHRA NATIONAL KISAN WEEKLY, NELLORE. (S. I.)

సంపాదకులు: పెళ్ళివారు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, ఎం. ఏ. యర్ యర్. డి., ఎస్. ఆర్. ఇ. ఎస్.

సంపుటం 19	కుక్రవారం-26-9-47-నెల్లూరు,	ఎం
సంచిక 39		0-2-0

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థుల కే మీ ఓటు.

నెల్లూరు మున్సిపల్ ఎన్నికలో యీ క్రింది కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు పోటీచేయుచున్నారు. వీరికి మీ ఓటును యిచ్చి మనకు స్వతంత్ర్యమును సంపాదించిన కాంగ్రెసును బంపరచండి.

వార్డు 3	కుమ్మలవల్ల రంగయ్య	వార్డు 16	మన్నేపల్లి హనుమంతరావు
.. 4	ఏ. బి. గోపాలాచార్యులు	.. 18	కె. యర్. నారాయణపు
.. 5	బొంకంకెట్ల కన్నయ్య	.. 17	పులిం వెంకటసుబ్బారెడ్డి
.. 6	యద్లపల్లి వెంకటేశ్వర్లు	.. 20	అక్కన వెంకయ్య
.. 10	ఓ. వెంకటరెడ్డి	.. ..	ఉద్దండి జనకంబ
.. 11	వేదూరు లక్ష్మణగుప్త	.. 23	గారం చిన్నయ్య
.. 12	గోమఠికం రామలింగయ్య	.. 24	సోదె వెంకటకృష్ణయ్య

పాకిస్తాన్, ఇండియా యుద్ధం అనివార్యమౌతుందేమో!

యా వారంలో పుత్తర దారకడేశంలో చెప్పుకో దగ్గ హత్యకాండలేమి జరుగలేదనుకొంటుందిగా 23 తేదీ ఒక ప్రత్యేక రైలులో అమృతసర్కారు పోతున్న 3500 మంది హిందూత్తరంను మార్గ మధ్యలో రెండుచోట్ల రైలువాసి 1500 మందిని చిత్రవధ చేశారని, 150 మంది దారికం నవహరించారన్నవార్త హృదయాంతు కలిపిస్తున్నది. యీ వారమునా పశ్చిమబెంగాల్లోని మహాత్మదీయేతరం

ఆసేతు హిమాచల పర్యటం.

- నైజాంలో రాక్షసరాజ్యం
- మైసూర్ లో పోలీస్ సత్యాగ్రహాలు
- బరిస్సాలో ఆంధ్రుల అగవాట్లు
- ఢిల్లీలో కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం

చేయును అందరకంటే 25 సంవత్సరాల ఎక్కువ ప్రాంతంనుకన్న గాంధీజీ, "అదేమీ నన్ను కర్మలో ఎత్తుకోలేదు" అన్నప్పుడు ఆయనకు అయవరోపాలు అవేదనవర్తించిన, వారంతానైజాంనుండి ఆయనవారి వారంకాల వారు ముస్లిములరెచ్చి గాంధీజీకి సమర్పించడం, గాంధీజీకి కాంకర్వీల్లో ముస్లిములు కలిసి కృషిచేయడం జూజీ గాంధీ కార్యవరం, మరలెచ్చి మహాత్మాజీకి దివ్యవరంగా వనిశేస్తున్నదని స్వక్రమంనున్నది.

నైజాం ముస్లిం హంతకులకు బలియైన వైశ్యదంపతులు.

హైదరాబాద్ లోని సూర్యపేటలో, రాత్రి లో జనానంకరం నిద్రించుచుండిన మూర్తి ఆయన భార్యను, ముస్లింలచేత అచ్యుత సబ్ యికా స్పెక్టర్ ప్రోత్సాహంతో క్లారోఫారం యిచ్చి దారుణంగా పడకమీదనే చిత్రవధ చేసినప్పటి దృశ్యం

ఇండియాన్ యూనియన్ లోకి చేరడం, తూర్పుబెంగాల్ (యండియాన్ యూనియన్ లోవిడి) లోని ముస్లిముల పాకిస్తాన్ కు - వంశం - మొదలగు - కలలోగూడా పూహించు - జనాభాచూర్చి, కరణాధ్యక్షులకవనకుం చేకూర్చడంలో సరిపోయింది పాకిస్తాన్ వంశాద్ నుండి ముస్లిమేతరంవలన సురక్షితంగా యండియా చేరుకున్నారనే చెప్పవచ్చు. వర్షపు నీటిలోనుండి హిందువులు, కిబ్లాలు కాలినదాన లక్షలమంది, భారత నైజంకం పహారో, రక్షణకో యండియాన్ యూనియన్ కు చేరుకున్నారు. మరోనూరు ప్రజలను నణలుతుకు, అత్తలకు సరియైన ఏర్పాట్లచేయటకు పాకిస్తాన్ మంత్రులు, భారతమంత్రులుగూడా రెండు సార్లు సమావేశాలు జరిపిన హత్యకాండకు కారణమైన వారిపై నిర్ణయించి చట్టం తీసుకొనుటకు పర్ష యింటుకొన్నారు. యంతవరకుదాగున్నదిగాని, యిండియాన్ యూనియన్ లో ముస్లిముల హత్యకాండ మాన్యకపోతే మిత్ర రాజ్యనమితికి చిక్కాడు చేయవలసి వస్తుందని, అది చివరమైతే ప్రత్యేక దర్జంకు నూనుకోవలసి వస్తుందనే వర్ జప్రల్లా(అమెరికాకు పాకిస్తాన్ రాయబారి) గడుసుడనపు ప్రకటన, యిండియా తమపల్ల కర్మకాన్షి వహిస్తున్నదని, తమ వివాదాన్ని అది ఒకీస్తున్నదని పాకిస్తాన్ ప్రవాసి రియాల్ట్ భార్యభారహిత అసంబద్ధమై ప్రకటన అందరకు విన్నయాన్నే గాకుండా, పుర్రెకామ్మిగుదాల్ యగ్ జేస్తున్నాయి, మతముపేరకు జరుగుతున్న దారుణ హత్యకాండ నిరీకల్పడంలో వారి నిజాయితీని కంకించవలసి వస్తుంది. కానీ ప్రై ప్రకటనకు భారత ప్రభుత్వ జవాబుండవలసింది, భారత రాజ్యాంగ సరిష్కర్ ముస్లింపాక్షిణాయుకుడు చొదరీ ఖలిఖజ్మాన్,

ఢిల్లీలో పాకిస్తాన్ హైకమీషనర్ ప్రకటనలే వారి అసవారాలకు రక్కటి జవాబుచెప్పగంపు జరిగిన మంకలహంతు భార్యక భారత ప్రభుత్వవిధనడం కర్ష తప్పిదమని, అది కాంగ్రెస్ ప్రతిష్కే ఆప్ర తిష్టమైన దర్జయగాన, కాంగ్రెస్ మంత్రాంగాయ, కాంగ్రెస్ సంఘాత నైతం కల్లోల నివారణకై అని రకంగా కృషిచేస్తున్నాయని ఖలిఖజ్మాన్, ఢిల్లీలోని ముస్లిములు తమతమయిండ్లనువలసి పోకుండా గాంధీజీ వారలో ఆకృషికాస్పాల్ని చేకూరుస్తున్నా దని, యిది అత్యుత్తమమైన మార్గమని పాకిస్తాన్ హైకమీషనర్ ఆజీజ్ భారత ప్రభుత్వాన్ని ఆతిసు తించాడు.

వీలన్నిటికంటే, జనాభుద్ సంస్థానం పాకిస్తా నులో చేరడం ఒక మూతన తయంకర చరిస్తీకులకు దారితీస్తున్నది, యీ సంస్థానం చుట్టువున్న సంస్థా నాలు భారత యూనియన్ లో చేరగా యిదొక్కటి మూత్రం పాకిస్తాన్ లో చేరగానే వెనుక దాలా కుట్ర వున్నట్లు నవనగర్ జాంసాహెద్ ప్రకటన వల్ల చోక్కతరచుకున్నది.

అప్పుడే యీ సంస్థానంలో పరరాష్ట్ర ముస్లిముల ప్రాతినిధ్యంతో, 1008 82 మంది హిందువులైనా, ముస్లింరాజ్యాంగా పరిపాలించబడుతున్నది. యీ సంస్థానరాగమైన నాభారియూవాద్ మూత్రం ఇండియాన్ యూనియన్ లో చేరగా, జనాభుద్ నైత్యం జాబారి యాలో ప్రవేశించడంవల్ల భారత యూనియన్ గల సర్వస్వతంత్రాధికారాలను పుల్లంబించినట్లు యింది. జనాభుద్ సంస్థానాన్ని పాకిస్తాన్ లో చేర్చి భారత యూనియన్ కి కారితీరకలను తగ్గుంచేయుటకు

పసుపు వెట్టెనే సేవించండి

థంకా కొట్టరా తమ్ముడా విజయతంకా || థంకా ||

★

ఇతరపవలెన్ని,
యిరగబడిపోతాయి
కాంగ్రెస్ పక్షమే
మనమయి వెలుస్తుంది
నుష్ట ప్రచారాలు
దూసకపోతాయి
సత్యఅహింసలే
నిక్కమయి నిలుస్తాయి
కాంగ్రెసు చేకామ్మి
కాపాడుతుందని || థంకా ||

★

★ కవికోకిల నిర్యాణానికి ఆంధ్రజాతి అశ్రుతర్పణం ★

ఆచార్య రంగా

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు ఆచార్య రంగా గారిలా వ్రాస్తున్నారు:—

శ్రీ దుష్కారి రామిరెడ్డిగారు దివంగతులైనారంటే ఆంధ్రజాతికి, కవులు, గాయకులు, విజ్ఞానలు ప్రాంతమునందు మనగిపోతున్నారు. శ్రీ రెడ్డిగారు లైతుద్ది స్వయంగా కైతు విజ్ఞానంలో ప్రసిద్ధులైతే దేనికీ తెలిసినారు. ఆరుదిక్ ఆంధ్రకవులలో మకుటములేని సామ్రాజ్యంగా క్రీందటి యుగవది వందలవ సంవత్సరమునందు వెల్లువెత్తినారు. వారు ప్రత్యేకంగా ప్రయోచారు. వారి 'కృషీవలంబు', నా కైతాంగ హృదయావిరేఖతో ఆనందము, ఉత్సాహము; ఉత్తేజము, ఉద్రేకము కలిపినది. వారి 'మాకృత' కములోని పద్యములు మా రామానాథులగా రెన్నో మార్లు కదిలి వివసించుచుంటే, ఎంతో దేశవేదా రాసనయందు అదనపులము పొందుతుంటే వానిని. వారి 'వ్యూహకరము' మొక్క దివ్య వందల మును మా 'రైతుభద్రా' హృదయానికి అద్దు కున్నది.

'కవికోకిల' యిది మన యాంధ్రులు వారిని ప్రేమించుకొనిరి, ఏలుకుకొనిరి. వారి పుస్తకాలను ఇంగ్లీషులోకి, స్వయముగా వారేకొన్ని 'ద్యౌత కవిత్వం' అర్థము చేసిరి. వారి వద్యాలకు 'గీతాంశు ఆమెరికా విజ్ఞానము, కవిత్వం' ఎంతగానో మెచ్చుకొనిరి. రామిరెడ్డిగారిలో నాకు వరివయదాగ్యమువలెను.

వారికొక కావ్యమును ఉపాసక, విధారమువలెను. కొత్తలంటే వారికీగము. సూతనకావ్యాలంటే వారికి, ఉపాసక ఎల్లప్పుడేదో క్రొత్తవిషయమును తెలుసు కొంటునేయుంటేదేవారు. మాచేవారికి మా మొరకలైతే జాగ్రత్తయివేవారు. మాట్లాడేవారికి ప్రయోచారు. వారి హృదయ వీరిలోకంటే అదర్థప్రాయమైన అతంబుల రహితమైన వందలందే విహారియతుంటే దిది. ఆఖిలధారక విజ్ఞానవ్రంధనందు వారిక నశిత్రము. అది లాభి వద్యవ్యాపకమును జీవితవిశేషముల జ్వలయందు రీతిమెపోయినది.

పోయినావే కవికోకిలా! తెనుగు మావులవీడి, ఏవిద్యుదక్షయకాసారము నీడు జీవకలహంసకాలాగె; యేవో వసప్రియముల్ తావక వంచమశ్రుతి యశోరేఖాశీకా మచ్చురించి యకస్మాత్తుగ తస్కరించినవి ఇన్నీ! రామిరెడ్డిసభా!

— రాయప్రోలు సుబ్బారావు.

స్వర్ణము దుష్కారు రామిరెడ్డి

ఉత్తమయ్యాము నీవోది యూదయిదికి తేనెసోపం గురియింకె తెలుగునుదుం మరురవ గుంధికంకైవ మంజుళయ్య "పానకాం"ను వీరెల్లు వట్టవెన్నో; ఆంధ్రవాల్మీకి ఎడవోద్యానవీరి గానరి కోయిల కలవన క్రోధివాపు కాళ్ళకమ్ముగ యీ ప్రణాస్యాంకములను రసములొరికించు వీరైత రామిరెడ్డి!;

కృష్ణజీవుల దారలు కనులగల్గి "మునలిమాలెం" రచనలో వివరినాపు హీకృషీవలంబు"నేండ్లు నిండనేమి; వచనబోష్యేష మొరికించి నడవకున్నో; వనిశోమాలిన జీవచ్యవంబులెన్నో కాకుంటు దిరంతివైలుగా మెంకం అక్క-లా; కవికోకిలవైన నీవు అంతరించె? అధ్యాయవసుభవించి!!

— దూమారు రోమానుజులారెడ్డి.

వెల్లుడుజిల్లావారికి, ఆంధ్ర రైతాంగమునకు, ఆంధ్ర కవిరామకర్తరి. ఇవే, ఆంధ్రరాష్ట్ర దేశభక్తులందరి కరవున సానుభూతి తెచ్చుకొనుచున్నాను. ఆ పన్నువీరైలు. మెల్లదిగ్రమాంకగారి, మెరుపుల వెదకల్లు క్రామికులందరినాను, మా 'కవికోకిల' గానమేవాయనుకొంటును. వారికిగూడా నాసానుభూతి

బొమ్మంజలి

తే 18-9-47 ది శ్రీ బొమ్మంజలి దుష్కారు అధ్యక్షులవారికి వ్రాసిన వెల్లుడు ఆంధ్రజాతి కవికోకిల స్మారక సమావేశంలో వదువదిన వద్యులు.

తెగిపోయినది నేడు తెలుగుదారితకేరి వీలలో నొకమంజు విమలంకరి అగిపోయినది నేడెండ్లుం హృదయాలు పులకించుచేయు కోయిలవద్యులు విరిదిపోయినది కోమల వద్యులెన్నో పిహారిలు మదుర కవిత్వరార మాయమైనది నేడు మాకృతసామోష సిగమిదోగిల్లు చిగురుకోడవు. సింహపురి మండలోద్యాన నీమదిలిది రసమయానంద గీతకా రవమునలుపు మునుని నినుగోయిపోయిన కారణమున కవిత్వవీరల యీలోటు కడచుచెల్లు! వీ"పానకాం"లో నిర్వయమునువోవు, మకవితాసవమెల్ల జల్లులాడి వీ"కృషీవలంబు" వండించి రానుతువోయు స్వాదు పంమ్ముల దేవులెట్టిగి 'వనకమాదిక' ముగ్గు వచన రోచవోన హాయిగా దేహంబు లాదమలది ప్రతకావ్యక ర్త మర్మములంబంగ నీడు వ్యాన చమత్కృతుల్ వల్లనేనీ. ఆరుదిశానందమందిన ఆంధ్రజాతి యశ్రుపులులాల్పయన్న దీ యదమనందు దెవలువెరిగించు నీమకోదీవకరిక తెలుగుదాసుకు తెలువ బుద్ధిగాగె;

పోయింబా! వ ముకా మలదిపోయి రివా; కవికోకిలంబు నీ కాయపు సూరువక్కరము లన్నుదె నిండినవా; రవకయళి; కాయమొకంకెమారుకవిక కన్నులగల్లు ప్రవంచమందు టె రి: యుదయింబునే కరంకాలకు నిట్టి కవిత్వమాదురుల్. — ఉండేల మాలకొండారెడ్డి, రామప్పవై వ్రాస్తూము. అల్లూరు.

కవికోకిల

నన్నయ నన్నకంపునుడి నాద్యక. తిక్కనసోమయాని, శి ర్వాన్నక. భావంబురక, పోతనగారి రసకల్పనీర్తి సంచన్నక, నీనుదామదుర వాక్కులలో వెలయింపజేసి, సో భ్యోన్నతిక దేర్చినావు, కవి కోకిల! మాకవికాప్రవందముగా, "ఏ యమృతంపు లగ్నమున యీకవికావిలకల్లుగాన, పా రీయక, పాశికాలం, ప్ర తిష్ఠనః జేసితివో! తెలుగునా రాయక, సాహితీమదు, మ యమృతము నందనకోతదాల్చి, మి డ్యేయిమలోయ, నీవలుకు తీయదనా, నకమ్మునకమ్మి!" "గళమువవరించి, తీయరాణులించి వనకుమారికి. కొంగ్రొత్తపాటనేర్చి రాజనన్నాన గౌరవార్థకనుగూర్చి అంబింప; కవికోకిలా! తెలుగుదోబ" — వై. వి. రమణారెడ్డి.

అశ్రులు

కవికోకిలకోల్పోయిన గాంగం కావ్యములెన్నో. ఆంధ్రజాతి ముడిచితిక్కావ్యులో నవంబోరిక సాహితీకెన్నోకోతరి విడిచిపి, వ్రాయసానడనియించితి వాండ్లుం రక్తనాళముల్ గుడగుడలాడిపోవ, కవికోకిలమా; కురియింతునశ్రులంకా.

ఉమరులయామునీకు హను దుల్లము పారక వాల్మీకియలతో నమర వభాన స్వాగతము నందు కొనంగ నొనంగువారు, నీ కమరినస్యాంక! నీరచన ఆంధ్రమునంగం పానకాం, నా కమునః బరింతువా; మదుర గానమువకా కవికోకిలంబునై, మా కవికోకిలంబునెదు మాటకు సుబ్బుర జల్లవాల్చి యీ లోకనమందు, నేదేకాక లోలి విధంబున ఆంకలాల్పయం జేకొనికాకలంబు, నిను జీవముతో కనునట్టి లాగ్యమే మాకికలేదులేదని గుమారిలు లేపినికంద యూరుగకా. — యన్. వి. నారాయణారెడ్డి.

ఆంధ్రకికామండలి సంతాపం

వెల్లూరు దుష్కారు రామిరెడ్డిగారు ఆంధ్రసాహిత్యానికి, అధ్యారా ఆంధ్రప్రజాసాహితీ చేసిననేవ అసాధారణం. వారు మహాకవులు. తెలుగునుడికారం నమగ్రంగా జీర్ణించుకొన్న కవికోకిల, వారి కావ్యాలు ప్రతిసాహితీకాలోమా లాకావభాన్ని అధిష్టించి ఉన్నాయి. వారి 'కృషీవలం' కావ్యరచన ఆంధ్రప్రజా సాహితీ నిర్యాణానికి నాంది. వారు తమ సంస్కృత లాంగ్ల పాఠశీత్యాది భాషాపాండిత్యంతో ఆంధ్ర వాక్యయానికి ఏటకొన్నట్టి చేయలేని సేవచేశారు. నిజంగా-వారు, ఆంధ్రజాతి అంతా గర్వింపదగిన మహావ్యక్తి. అట్టివారి మృతికి మా ఆంధ్రకామండలి కరవున అదిక శంకాసాన్ని వెలిచుచున్నా. వారి అర్పణాంతోనం భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాము; వారి కుటుంబానికి మా హృదయపూర్వక సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము. — వచ్చయప్ప కళాళం, మద్రాసు.

బుద్ధే - కొత్తపల్లి సానుభూతిసభ

18 తేది జయహింద్ గ్రంథాలయమునందు గ్రామ ప్రజలు కవికోకిల దుష్కారు రామిరెడ్డిగారి అస్తమయ సానుభూతిసభను ఆరిపారు, అందు శ్రీ దీ పీకారామయ్యగారు రెడ్డిగారిజీవితము, వారి కవిక పోకక, వైలి మున్నగువిషయాలను గురించి విశదీకరిస్తూ, మధ్యకు "వరమోగిరమ్మో దాదిరంకై ఒక దోనెడుమున్ను వల్లి"యను "పానకాం"లోని వద్యమును చదివి వివసించారు. మహాకవి అర్పణాంతి సర్వాలంకారముని ప్రార్థిస్తూ, ప్రజలందరూ తెలుసు నిమిషములు నిశ్చలముగకేచి విలువలది జోహారు లర్పించారు. — ఒకవిశేషి.

వర్ణమానసమోజుం

శ్రీ వెల్లుూరు వర్ణమానసమోజు యాంజనావ్యమున 18 తే సా|| 5-30 గంతు పురమందిరమున ఆరిపిన స్మారకసభయందు 38తేని కవికోకిల దుష్కారు రామి రెడ్డిగారియొక్క మరణమునకు వంతావమును వెలి యుచ్చుచు, వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపుచు తీర్మానించారు. — కార్యదర్శి, కొంపలి వ వీశిలో.

కృష్ణు * బొల్లి పుస్తకం

గ్యారంటీ చికిత్స

వాదబదుచున్నవి మాటొపక రాజములే !!

కవిభూషణ, శ్రీ ఆనందచంద్రమిశ్రా, బి. ఏ., సి. టి.

బి. హెచ్. స్కూల్, నయాగడ్, నయాగడ్ సంచారశాల, పూరీజిల్లా. నయాగడ్, 1944 మే 20.

మహాశయూ: నుపుకు మీవ్రత్యాల దోషదాంశులెప్పించి వాడుకున్నతరువాత రోగికి గుణాకవిసిందించిన మీకు తెలియచెయ్యడానికి చాలా సంకోచిస్తున్నాను. మీ చికిత్సకు పూర్వం ఏం యింజిన్లు ఇప్పించినా లోగిని దాంకెట్టదంతపు గుణం ఏమీ కనిపించలేదు. మీ వల్లెల్లాన్ కుప్ప లోగిని చివారికే మొదల చేపించినదాకే అతడిలో ఆళ్ళర్థ్యకరమైన మార్పులువచ్చి మీ చికిత్సను ఇంకా పొందవచ్చున విశ్వాసం కలిగింది. అతడు యిప్పుడు కులాసాగావున్నాడు. యిల్లు దిలబెట్టి, సొల్లం చేకూర్చినందుకు అతడి రన్యవాదాంశు మీకు అర్పిస్తున్నాడు. మీ వల్లెల్లాన్ చికిత్స చాలా తేలికైనప్పటికీ ఆమోహముగా పనిచేసింది. కప్పతో దారంకడున్నవారి ఉపయోగార్థం. ఈ వారీలను దివ్యోగవరుడుకోవడానికి అంగీకరిస్తున్నాను ప్రవంచములోపున్న ఇతర దోషదాంకంకే మీ దోషదాంశే వారు వాదితే మందిరిని నా సంహారం. మీ చిత్వానసాక్రండు. ఆనందచంద్రమిశ్రా.

10 భాషలలో కేటలాగులు, యోగ్యతాపత్రములు ఉచితము! రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్) గోపాలపురము, తణుకు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. బ్యాంబి అఫీసు: కాపువీధి - నెల్లూరు.

నెల్లూరులో ఇల్లువిక్రయం
 నెల్లూరు రంగనాయకంపేట గోపురంవీధి ఉత్తర
 భాగం లోని మరణశిల వీధిలోని ఇంట్లోను
 దాని నె 69 చు మిల్లయ్యల కిక్రయంవంతును
 వివరములు :
 యం. సుబ్బరావు.
 17, రాజాస్థాయి,
 తాళ్లూరుపాళెం, మద్రాసు

శ్రీ అరవింద వాఙ్మయము
 శ్రీ అరవింద జీవితము: 3-వ భాగము, ప్రతి
 పేజీలు 100 పుటలు, 3000 పుటలు, 100 పేజీ
 ముద్ర, బాబుల కట్టమంది రామలింగరెడ్డిగారి
 పేరిట పం. 8-10-0
 (2) శ్రీ అరవింద వ్యాసాచార్య ఇంగ్లీషులో లేదా
 గ్రంథము 2-వ భాగము 10-0-0
 (3) .. అరవిందజీవితము .. 10-0-0
 (4) .. అరవిందవ్యాసము .. 10-0-0
 (5) యోగదర్శిని .. 10-0-0
 (6) యోగదీపిక .. 10-0-0
 (7) మారవంశములు .. 10-0-0
 (8) పరమాధిపాత్యము 10-0-0
 ఈ గ్రంథములే ప్రస్తుతము విక్రయమునకు
 సిద్ధముగా ఉన్నవి వివిధకాలమువారికి కమిషన్
 ఇయ్యబడును. పోస్టల్ ఓర్డర్లకు వర్తింపజేయబడు
 వేరు. వివరములు :
 సి. వి. కృష్ణయ్య,
 శ్రీ అరవిందాశ్రమం - పుదుచ్చేరి.

పక్షవాతమునకు
 PARALYSIS CURS (Regd)
 మామడు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఆవ్యాధి
 కారణమంది మిమ్ముల విముక్తులచేస్తుంది. దీనిని
 పరీక్షించవలసింది. వారంవంతులు. 7-10-0,
 డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు
 (పక్షవాత వైద్యులు) సంకమెల - నెల్లూరు

“ది ఇండియన్ ఫార్మ్యూటికల్స్ అండ్ స్టోర్స్”
 శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడిన
 సమస్త ఆయుర్వేద ఔషధములు
 దొరకును.
 బ్రంకురోడ్డు ★ నెల్లూరు

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
 దిన్నెలకూరు - నెల్లూరు.
 పీఠకావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు
 చేయబడి యున్నవి. లేదని ఆర్డరుయస్తే
 వెంటనే చేసి యివ్వబడును.

మనవి
ఆనందసుందర సమస్త వ్యాధులకు
 8 రో. పీసా రు 3-0-0.
ఆరోగ్యసుందర సమస్త వ్యాధులకు
 వ్యాధులకు మేహములకు
 60 మాత్రము రు 4-0-0
స్త్రీసుందర స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు
 60 మాత్రము రు 4-0-0.
 Note:- మా 250 రకముల మందులను
 మా గ్రంథములను మావద్దను మా పేజీలను
 అందరివద్దను విల్లపమును సిద్ధముగా ఉంచును.
 డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి & సన్లు,
 రాజమండ్రి :: (M.S.M.B.Y.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర శిల్ప పారిశ్రామికములకు విజ్ఞప్తి

ప్రపంచంలోని ముఖ్యమంత్రులు మనదేశ చరిత్ర
 కులు మాకు చూపుచేసినట్లు గమనించండి. దేశ
 కళ్యాణం, దేశపు అభివృద్ధికి శిల్పపారిశ్రామికము
 అభివృద్ధి అత్యంత అవసరమైనది ఇప్పుటి ప్రజా
 ప్రభుత్వము గమనించి దానికి తగు ప్రణాళిక నిర్ద
 పరచుచున్నది. దేశానికి శిల్పపారిశ్రామికము, రైతు
 పరిశ్రమలు. కాని శిల్పపారిశ్రామికము లేదా
 రైతు పరిశ్రమలును, రైతు మొదలకొని రాజవరకు
 మన వహాయములేదా వారి మహిమను దుర్లభ
 మగునన యీ దేశ వికాసార్థివృద్ధి మొదలగువానికి
 మన నేర అభివృద్ధి సరమగుననుట వేరే చెప్పవల
 వరములేదు.

మానవశీలవాదవరముల సృష్టించి యిచ్చు మన
 వర్గం యంతవరకును నిర్లక్ష్యం చేయబడుచున్నది.
 కారణం యంతవరకును ప్రభుత్వము నేరం వరకే
 పరిశ్రమల మీదనే ఆధారపడియుండినందుచే వారి
 స్వార్థంకోసం మన వృత్తుల్ని పీదవ్వవలసిన
 వృద్ధికిరాకుండా ఆణచివెట్టుటయొక్క మన శిల్ప
 పరిశోధనచే నూర్చు యంతవరకరముల సృష్టించ
 గల ప్రజాధుర్యంల స్వారంభార్థాన్ని పోషించి
 రక్షించుట మన ప్రతిభం సరికట్టియుండినది. దీనికి
 కొడు మనదేశమున ప్రతియుండు సాంఘిక జం
 తత్వ చిత్తేషాల స్వార్థవరక, మౌఖ్యము, వృత్తు
 లనగరవముగజారుట మొదలగువానిచేతను, మన
 మతివృద్ధినిందలారక మన వృత్తులకుంటి మనం
 దారిద్ర్యంలో మునిగిపోయాం. కాని నేడు ప్రపంచ
 మందంతలా ముఖ్యంగా మన దేశంలో రైతు, పారి
 శ్రామిక రాజ్యం స్థాపించ నూర్చు శోధయమైంది

కనుక మనకు శిల్ప పారిశ్రామికములకు మన
 వర్గం మేల్కొచ్చాలి. మనం ఇక జాగ్రత్తయి
 దేశ సౌభాగ్య విరాలములలో ముఖ్యంగా స్వార్థములై
 మన జాగ్రత్త మన కర్తవ్యాన్ని మనం నెరవేర్చాలి.
 ఏరాజ్యం స్థాపించాంనూ దేశం సంపదలలో తుల
 భాగాలనూ ముందు మనం దానికి కా వల సిన
 పరిపాలన అందిస్తేనేగాని యే పనియ సుఖార్థ
 త్యాన్ని పొందలేదు ఇప్పుడి ప్రభుత్వం ప్రజాప్రభు
 త్వం గనుక గ్రామ పరిశ్రమలవృద్ధి ప్రదానం నిర్ద
 పరచు గ్రామ శిల్పపారిశ్రామికములకు సమస్త సదు
 పాయ సహాయాల చేసెదమని ప్రకటించింది.

కనుక యీ అవకాశాన్ని మించిపోవకుండా ఉప
 యోగించుకొంటేమా అరచేటోనే మోక్షమున్న
 దన్నట్లు మనగతించిన గౌరవ ప్రతిష్ఠల్ని పొంద
 గలం. ఈవర్గానికి రాజీయంగా, సాంఘికంగా, ఆర్థ
 కంగా పాఠ్యవం యేర్పరచవలసి" ఆంధ్రరాష్ట్ర శిల్ప
 పారిశ్రామిక సంఘం" స్థాపించబడి రిజిస్టరు చేయ
 బడింది. మన వర్గముల అసగ కార్యవని, కమ్యూర
 పని, కందరపని, రాతిపని, బంగారపని, కుమ్మర
 పని, శోశ్యపరిశ్రమలు చేయువారందరు ఒక్కరైనా
 తప్పిపోకుండా యీ సంఘంలో సభ్యులుగా చేరి
 తమ అసభ్య సంఖ్యలొచ్చి యీ సంఘమువెనుక
 అండగా నిలిపినచో ప్రభుత్వం మన అసలంసన్ని
 డి అసగ వర్గ, వృత్తిపర్యంల అభివృద్ధి ఆర్థిక
 సహాయము మొదలగువాని తీర్చగలదు. మనం
 యీ లంఠననే రాజ్యాంగమున తగినస్థానాన్ని
 పొందగలం. మన పరిశ్రమలచే దేశ ఆర్థికసౌ
 వాన్ని పెంపెట్టుటకై రాజ్యప్రభుత్వంలో ఇదికష్టాన
 నిలిచింది రాజ్యకార్య నిర్వహణలో మనదాగాన్ని
 పరిష్కారబొందించి రైతు పారిశ్రామిక రాజ్యవా
 నిత్వ సార్థకవరకరం. వూర్వపు ప్రజాప్రభుత్వాలచే
 పొందిన మడి మావ్యాధుల సమక్షించేమాత్రం
 పొందగలం. ఈసంఘ స్థాపనోద్దేశ్యమిదియే. మనలో
 జాగ్రత్తనగలిగింది మనమాత్రం రక్షించుటచే మన
 జాగ్రత్తనగలిగింది యిది యేర్పడింది కాని మేల్కొ
 నుడు, కడమనోదరం మేల్కొన్నాము. గ్రామసమ
 లలోని మాడుమాలంటి దీన్ని అందజేయండి. సం
 మం వెలువల వర్గంలోని ఒక వ్యక్తికూడా నిలిచి
 పోకుండా అందరి సభ్యులుగా చేరించి, చేర్చండి.
 అందించుటకు

—పురేటి సుబ్రహ్మణ్యయ్యయ్యయ్య,
 అధ్యక్షుడు, ఆం. రా. శిల్ప పారిశ్రామికసంఘం.

పల్లెటూళ్లు

సంతకం
 ఇదివరకొక వార్త సంపాదకు, ప్రకటింపలేదు.
 యీసారాన్ని ప్రకటింపమని ఒక రమణారెడ్డి
 ప్రార్థనాడు. యీ రమణారెడ్డి ఎవరో,
 పల్లెటూరు వచ్చేవార్తలకు అనేకములకు
 సంతకాయంపడించేడు. వచ్చేవార్తలకు తెలియదా?
 “చీటికి ప్రాణంబువ్రాయ” అనే సుమతినుండి
 సంతకంచేసివచ్చిన మునిగేదేమిలేదు. వారిపేరు
 బయటపెట్టమని హామీయిస్తున్నాము. సంతకం
 లేకుండా వార్త ప్రకటింపబడదు. మాకు తెలిసేం
 తుకు మూలం దాటుగా చేవ్రాయచేసి వంపేం
 దుకుగూడ మీకు గుండెలులేవా? యెన్నిమాట్లు
 చెప్పవలె?

కాని దొంగచేవ్రాణ మూలం చేయకండి -
 మీగోతిలో మీరేవరకారు పల్లెటూళ్లలో ఒక్కరి
 తనానిలో బోలులేదని ముజుప్పచేయండి. దేశం
 బాగుచేయుండి. —సంపాదకుడు.

దరికి: తాలూకా ప్రాథమికపాఠశాల సంఘసమా
 వేశం యానెం 7 తేదిన మహావైభవంగా జరిగింది.
 శ్రీ సుందరరాజారావుగారు సభను ప్రారంభించి మా
 జ్ఞాపి పాఠశాలయల్లో సంపాదనలను తమకష్ట
 ముం తీర్చుకోగలమని చెప్పిరి కొన్నితీర్మానాలు
 కావించబడినవి. —దేశం

ఉదయగిరి: తాలూకాకమిటి జరిగితే ముమారు 600
 మంది వూర్ణాణులంది యెగిరివచ్చారే యెమిశారణ
 మంది? —జి.జి.
కవిగిరి: అప్పటి కార్తర్ల విషయమై చేవ్రాయలేని
 రిపోర్టు ఒకటొచ్చింది - దేరు దావరింపెండుకు?
 మాకు తెలుపవచ్చు. వరవారేదు. —సంపాదకుడు.

కలువాయి: హరిజనులకు గుడ్ల ముట్టించి లేదని
 పెట్టుకున్న పిటిషన్ ఏమైందో? అట్టిపెట్టినారనే తల
 పాదికనంతో అనలేరేకుండాపోయింది. —హరిజను.

కోడిగుంపలం: కమిటివెనెండు, దీయ కలిసి
 పంచిన గుడ్లకోటిలో కామకోమండన కరణానికి,
 కలిమింగిన వెంగపండు దొరికింది. —సింగి.
పోలిరెడ్డిరాజుపాళెం: పూజయ్యల్ని వ నూ య
 రు 50 య మైందని ఒక పేరులేనట్లుకాని అడు
 గుమన్నాడు. ఈసంకరమేలేదు—మరి యీవార్త
 ఎంతమాత్రం నిజమో? —సంపాదకుడు.

పదమర గంగవరం: చెఱువుతెగిపోయి సంవత్సర
 మైతే దాని రిపేరుమాట యిప్పటివత్తకోలేదు. ఏమి
 పుట్టోగుండో? —హరి

స్తోక కిసిపారేళాడు: పేదలు బహుశవ్వవంతు
 న్నారు. మళ్లీనన్నా పెట్టండయ్యా. —హరి
రంధురూరు: హైస్కూల్లో ఆయుర్వేదమీద అభిమా
 నంతో పట్టకాయల మందని మరువారు. ఆలోపా
 రంలో పలాదానికి వరీరాడుగదా? మరి ఆయన్నే
 మొండుకుండరం? —శిష్యుడు.

సూళ్లూరుపేట: అగ్గపెట్టెలు రిల్లరంగళ్లకు గూడ
 యివ్వండి. - లేకుండా మర్యవ్యాపకం లేట్లు పెడగు
 డన్నవి. —రంగరెడ్డి
చందలూరు: బండి పట్టాంమీద రిజము ఎవరేవ
 రెంరెంక నాకినలో ఎవరన్నా చెప్పగలరా? —కల్లబోతు.

లేగుంటపాడు: మా పూరి ప్రాథమికపాఠశాల దిన
 విరాలాపేటి యరమావలెంబంబాధ్యాయ రు 218 య
 మాలపేట వెంకప్పయ్యయ్య రు 100 య, వెంకా
 మిచ్చారు.

వి.కె.వెళ్లపేటి విడిగింబగలోడు
 శ్రీప్రతిష్ఠా కౌంసటియలోడు
 అల్పమో, మనమెట్లు, అదివేల విషయము;
 తనకుంటుంది నిట్టి గొనముండుడు! —కవారెడ్డి.

గ్రంథసమీక్ష

—‘తెనాలిరామ’
శ్రీమహాభారతము

“బ్రాహ్మణసర్క” వర్ణము
 రంయక:- పద్మనాభ శ్రీకృష్ణం రాజువ
 దంప్రయ్య వర్ణాప్తి.
 ప్రకాశకుడు:- సిద్ధాపూర్వమము, విజయం.
 పం 0-10-0 ప్రతింజ ప్రకాశకంఠే వ్రా
 యారి.

ఈ రచయిత సర్కాగ్రహించే బిల్లారి తెలుఠో
 వున్నపుడు ఒకనాటిలా “నాణుని దిక్కులం బ్రథ
 లనంతములై మిరుమిట్టగొల్పి దీకారి బుడికొలా
 ప్పితుడు రాజకమా విధవైకరాః. విద్యాలంబా
 మనోహారుడు. వ్యాసమహర్షి” కనుపించి: “బం
 రుకీ విదేష కమ్యమా,” “వక్క-వీకా రవకల్ప
 కమా” “సంసార విదార కారకము” “సర్కాకి
 ఆయనబువంటి, కారకములో, బ్రాహ్మణుడు “ఆన
 త్యములు చాసిన” “కుర్పిరము” దేశాదు గాబట్టి
 దాన్ని సంకల్పించుచు, యదార్థాన్ని వెలువరిం
 చుచి, చెప్పడంతో గ్రంథం ప్రారంభమైంది.
 రచన: ఉదాత్తమైన భావంతో, సునిశితమైన
 వ్యంగ్యదోరణితో సాహిత్యసృష్టింది.

“వేంకొంది వర్ణములు, పెట్టిగదాపంయందు
 గల్గు తుక్కింము వెంకరతునికి, చెప్పినవెల్ల పిఠం
 బంబం” సమ్మోలోకానికి యిదొక, కనువిషయ.
 “బ్రాహ్మణత్వము బన్యదేవత్యువరని, యంబు
 నపూదకామలవల్లదాన, రుచితవృద్ధులకామలార్య
 భూమి వ్రాసినవల్లయ సర్కయ్యభవచరిత” అంటూ
 ఈ రచయిత విరచయంగా చెబుతున్నాడు.

వీరు ప్రఖ్యాత “విహింప”యా, కవిరాజు బిరుదం
 కితులు బన, కీర్తిశేషులు శ్రీపురనేని రామస్వామి
 చౌదరిగారి మార్గాసపోకున్నట్లుగావుంది.
 ప్రతివారు తప్పనిసరిగా చదవవలసినగ్రంథం.

స్వీకారం
 వర్కూర్
 చెలవాడునుండి శ్రీ యం. మల్లెట్యనరెడ్డిగారి సం
 పాదకల్పాన వెలువడిన “వర్కూర్”అనే రాష్ట్రప్రే
 యానియాలాపిర్ మాసపత్ర ప్రకాశనంవలన
 వందనములలో అందుకున్నాం. మోటారువదా,
 వైతాం ప్రజాపోరాటం, తిండి, గుడ్ల కడుపుంబు
 గురించిన వర్ణయంబులోగలవు, కష్టతీలం సమ
 స్థలంబు యందులో ప్రకాశనం, రెడ్డిగారిపే
 అతి ప్రశంసనీయం. విడిసంచిత నాడుగదా.

అఖిలభారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనం
 అఖిలభారత పారిశ్రామిక ఖాడీ ప్రదర్శనాన్ని
 మద్రాసుజిల్లా ఆంధ్రరాష్ట్రం సంఘంవారు
 మద్రాసు పేష్యు పాల్కులో ఏర్పాటుచేశారు.
 శ్రీ శరత్ చంద్రబోస్ ప్రారంభోత్సవాన్ని జరిపిం
 చారు.

ఇండియా, పాకిస్తాన్లలో పారిశ్రామిక కార్యవృద్ధికి
 గాను ఒకే ప్రాంగం కనుటివ ఇండియా, పాకిస్తాన్
 ప్రభుత్వాల ఏర్పాటుచేయాలి అవసరం వుందని
 శ్రీ శరత్బోసు నివ్వంబు 14 తేది పా. ప్రదర్శన
 నానికి ప్రారంభోత్సవంచేస్తూ చెప్పారు. ప్రారంభో
 త్వవంలో మద్రాసుప్రదాని, ప్రకాశనంబులు, కళా
 వెంకట్రావు, అధ్యక్షురంగా, శ్రీమతి అమ్మన్నారాకా
 మున్నగు ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. ప్రదర్శనాన్ని
 ఏర్పాటుచేసిన కమిటి అధ్యక్షుడు శ్రీ విజయరామ
 గజపతిరాజు (విజయనగరంరాజు) శ్రీ శరత్
 బాబుకు స్వాగతం చెప్పారు. శరత్బాబు ఇంగ్లీ
 షులో మాట్లాడారు. తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు
 ఆ ఉపన్యాసాన్ని తెలుగుచేశారు. శ్రీ ప్రకాశం
 శరత్బాబుకు వినయపూర్వక అభినందనా
 లర్పించారు.

యెన్నిరెడ్డిపాళెం: బొట్టుహైస్కూల్లో పోల్లపాళెం
 రెక్కయ, ఇంగ్లీషు, చరిత్రంబు ఆయుర్వేదాలకు
 ఇర మేము చదివేదేమి? చరిత్రయ దిగ్గజకోల్లెప్ప
 డికి మా ఆమ్య - ఆయుర్వేదాల తనీ వ్రాస్తే వేల్ల
 చెప్పింపకోవంన్నమాట ఏం విద్యాలిదానం!

—నల్లపిట్టాల్లి

జమీనామీన్లు

సర్వత్రా తాదాపద కుర్త వకాకా
28-9-1947 : శుక్రవారము

ఇనాములు

ప్రారంభకాలం కాలంలోను, మహమ్మదీయ ప్రభుత్వంలోను, బ్రిటీషరాజ్యాంగంలోను ఇనాములు అనేకవిధాల, అనేకకార్యములకు అనేక సందర్భములలో యివ్వబడినవి. అవి అనాటికాల సందర్భవర్తితులనుబట్టి యివ్వబడినవి. అవి ప్రత్యేక గ్రామాలుగాను గ్రామాలలో మైనర్ యనాములుగాను యివ్వబడినవి. ఏ ప్రభువులైనా గ్రామాలను యిచ్చినారేగాని ముందు బంజరుభూములుగాయిస్తే తరువాత గ్రామాలేర్పడినవి గావు. పెద్దన కృష్ణదేవరాయల విర్యాచందర్పమునచెప్పిన పద్యములో "గోకటాద్వేకనేకాగ్రహారముల్, అడిగిన సేమలయంచునిచ్చె" అంటే కాము ఏ రాష్ట్రంలో అడిగితే ఆ రాష్ట్రంలో కోరిన గ్రామాలను యిచ్చాడని అర్థము. యిట్లే ఎన్నో విదర్శనములు.

అతఃపూర్వం చెడింది వ్యవసాయమునకు తెచ్చు కొని గ్రామముల నిర్మించుకొన్నది రైతులు గాని ప్రభువులుగాదు.

కావున ప్రభువులకంటేముందు రైతులు భూమి యందు హక్కుగలిగియున్నారు. కావున తర్వాత రాజవర్షాధిపత్య రాజధాని రాజ్య భూమిగాని, రాజ్యభూమిగాని ఇస్తుంది నారు. కాబట్టి రాజు ఒక గ్రామాన్ని దానం చేసినప్పుడు రాజధానిమును దానముచేసినాడే గాని రైతుహక్కును దానముచేయలేదు.

కావున ఏ గ్రామములోగాని భూమిహక్కు రైతుదిగాని జమీనాదారుదిగాదు. ప్రభువుది గాదు, ఇనాముదారుదిగాదు. అయితే ఇనాం దార్లన్న వారు దీవస్థులుండరు. పండితుల మొదలు, న్యాయాధిపతుల మొదలు, న్యాయ వాదులమొదలు పుణ్యగౌరవంకు అందరూ నిలుకుబడికలిగిన వారైనందున కాగితముల మీద తీర్పులపల్ల యితరత్రా యనాందార్ల కమూలంగానే హక్కులు కనుపించవచ్చు.

దాని కంటే కంటే త్రెలాసనుకొని కూపనముం దూకంలాగా గ్రామం చాటిపోయి, పోలేని అమాంకరైతు ఏమిచేయగలడు? అడిగిత ప్యవహారదిక్కుల్లో శ్రీవీకాన్పూర్వకు పోగలి గిన ఇనాందారుతో దమ్మిడిఖర్చుపెట్టిపోలేని రైతు యేవిధంగా ప్యవహరించి హక్కులు స్థిరపరచుకోగలడు? కావున ఏదీపట్టున్నా భూమిహక్కు రైతుదిగాని యితరులది కాదనుట నిర్వివాదాంశము.

1818 లోనే రివిన్యూబోర్డువారి ప్రోసెక్యూషన్లో జమీందారును యనాందారును అందరినీ ఏక నిగిటిలో స్పష్టపరచియున్నారు. ప్రకాశం రివిన్యూబోర్డుచేసిన నాదాయఇస్కామునాయుడు గారు వ్రాసినట్లు జమీనాదారులపల్ల, పట్టాదారు లపల్ల, యనాందారులపల్ల కావలసినరుసుమును పనులు చేయుటకు 1864 సెంటర్లవరీ అట్ల ఏర్పాటులోగాదా ప్రభుత్వం ఏరండరిని హక్కులలోను ఒకే అర్హి ప్రాయమును కలిగి యున్నదినుటకు అడిగిత ఒక విదర్శనము అంతదాదాయంకు, ఈ రివిన్యూబోర్డున పెట్టయ మెంట్లు ప్యవహారాల్లోగాదా అనాదినుంది

రైతుల హక్కులుకాల్లో పుండి కిస్తుండెట్లెప్పు ఒకరినుండి ఒకరికి మార్పులు అయ్యుతూ సర్వ స్వామ్యములుగా అనుబదిస్తున్న రైతీభూముల నుగూడా ఇనాందారు తన ప్రైవేటుభూముల త్రింద పెట్టయమెంట్లు రివిన్యూలో చూపించు కొన్న రాజులారెన్నోకలవు. యానాదే, యా నాగరిక ప్రభుత్వంలోనే, యీ స్వాతంత్ర్య యుగంలోనే యలాంటి అక్రమాలు అన్యాయాలు జరుగుతున్నవంటే, చెనుకటి కాల ములో ఎన్ని దుర్మార్గులు జరిగిందనో భగవంతునికే ఎరుక!

రాధరికాదు మారినకాలంలో దేశ కాలవర్తితులను ఎకకుం న్యాయాధిపతులు తీర్పులలో ఎన్నో అపారాధాలుగా జర్పించియున్నారు. అపవీగులూ అరాచకములను జేసలము నిచ్చియోజనము. ఈ జనాము గ్రామాలనుగూర్చి ప్రైవేట్ లోను, ప్రీవీ కౌన్సిల్లోను వరవర్షం విడుదలము లైన తీర్పులు ఎన్నో ఏర్పడినవి. 1908 ఎన్టీలు ల్యాండు అక్టమొదలు 1936 బొబ్బిలి మంత్రి గవుణామం సవరణ చట్టంవరకు యనాందారు లలో అనేకవిధాల వ్యవహారదిక్కులు ఏర్పడివి కొన్ని ఎన్టీలు ల్యాండు అక్టమొదటి క్షులకు రెం టుకోర్టులలోను, కొన్ని ఏవీకోర్టులలోను చారి తెస్తులేక అనేకవిధాల వ్యవహారం పడు చుండినవి.

1938 లో బొబ్బిలి మంత్రి గం లో యనాందారుల నన్నిటిని ఎన్టీలక్రిందకువేర్చి ఎన్టీలు ల్యాండ్ అక్టలో సవరించినాడు. దానిలో 1933 నవంబరు 1 తేది వాటికి రైతు స్వార్థిన ములోపున్న భూములన్నింటికి జిరాయితుహక్కు తేర్చుకువలసివచ్చింది. దానిమీద కుడివరము, మేలు వరము హక్కుల నన్నిటిని తేర్చినారనే వివా దమువచ్చి, అవట్లానికి వైస్రాయి ఆనుమతివ్వక కుడివరం హక్కుపున్న యనాందారులకు మాత్రం ఒక్క వంశవర్షం కిప్పునుమాత్రం యనాందారులకు సరిహారంత్రింద యివ్వవలసినట్లు తీర్మానించబడినది. ఆ ప్రకారం కుడివరం హక్కును విచారించుటకు కొన్ని డ్రెస్ట్రాన్యూ ఏర్పడినవి వాటికి వచ్చిన చరభాస్తుంను విచారిం ఏమీ గ్రామాలకు కుడివరం హక్కుం దేది ఒక్కయింది వేళాదు. అనగా కుడివరం హక్కుపుంటే గ్రామాల రైతులమాత్రం ఒక సంవత్సరం కిప్పు సరిహారాన్ని యనాందారులకు యివ్వవలసిందే గాని, భూమిహక్కు రైతుకి సంక్రమించినది, యావిధంగా గత 12 సంవత్స రాలనుండి యనాందారులన్ని ఎన్టీలక్రింద చేరిపోయినవి

1938 లో యానవరచేసిన తరువాత 1937 లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమొచ్చింది. అప్పుడు ఎన్టీల, యితర ప్రోవ్రయిటరీ గ్రామాలవిచారణకు ఒక కమిటీ వేయబడినది. దాని అధ్యక్షులు ప్రకాశం గారు. అదే ప్రకాశం కమిటీ అనేది. యానమిటివారు జమీనాదారులతోపాటు ఇనాములను గూడా కొంత వరకు విచారించారు. మెటారిటీ రిపోర్టులో 11 అధ్యాయంలో యనాముల వివరములను వీటిని ప్రత్యేక కావనంత్రిందకు తీసుకొవలసిందేగాని యివి ఎన్టీలలో చేర్చరాదని వ్రాసినాడు. కాని కమిటీవరకుం తొమ్మిదివందలలో నలుగురు వ్యతి రేకించి, నారాయణస్వామినాయుడు, ఆలేఖేగ్ సాహెబ్ ప్రభువులు యనాములనుగూడా ఎన్టీల లోనే చేర్చి ఏ: కానన, క్రిందికి తీసుకొవలసి వారి వ్యతిరేకాభిప్రాయంలో వ్రాశారు. కాని కాంగ్రెస్ మంత్రిగం పరమకొన్నుడువల్ల ప్రకాశం కమిటీ సూచనలు అనుల్లోకి రావోవడం, బొబ్బిలి మంత్రిగంపు 1936 యనాముల సవరణ చట్టమే యిప్పటివరకూ అమల్లో ఉండింది అరి గింది తర్వాత 1946 లో తరుగ కాంగ్రెస్ వంశవర్షం, అందులోకి ప్రకాశం మంత్రివర్షం అమల్లోకి వచ్చింది.

1948 సెప్టెంబరులో తారత కాంగ్రెస్ వారు రైతుకు ప్రభుత్వంకి సుర్యముండే మర్యవర్షంను తొం గించవలసినదిగా తీర్మానించినారు. యీ తీర్మా నానంతరంగాదా ప్రకాశం మంత్రివర్షం జమీనా దారులట్టి డిల్లను వెనక్కు వెళ్లి వెనకటి చెనబోట్లు

మాదనం వనవరంది 1947 లో ఒక ఎన్టీలు ల్యాండు రివిన్యూబిల్లును ప్రకటించింది. దానిలో యనాముల మినహాయించబడినవి రిపోర్టులను వ్రాశారమైనా యనాములకు వేరే చట్టంగూడా తీసుకొలేదు. వెం లనే ప్రకాశం మంత్రివర్షం వరనమైపోయింది. ఒక దూర మంత్రిగం ఏర్ప డింది. వెనక ప్రకాశం రిపోర్టుకు అంతరంగిక పహాయకాలైన కళా వెంకట్రావుగారు రివిన్యూ మంత్రి గవడం తట్టించింది. తర్వాత అన్ని రాష్ట్రాలలోను జమీనాదారి రద్దు కావనంకొన్ని ప్రారంభమైంది. వీచారు, రెంగల్ మున్నగు రోట్ల కావనాలు ప్రవేశపెట్టబడినవి. మన రాజ దానిలోగూడా యీ వెం 13-తేది జమీనాదారి రద్దుబిల్లు ప్రకటించబడినది.

1936 యనాముల సవరణ చట్టం ప్రకారం యెన్టీల క్రింద పరిగణించబడిన ఇనాందారులుగూడా యాదిల్లలో చేర్చబడినవి. 13 తేదీ కాంగ్రెస్ పార్టీ మీటింగులో ప్రవేశపెట్టబడి, యానం నాడు గుమాట్ల సమావేశమై చర్చించబడినది. దీనిలో యనాం దార్ల పక్షమువారు యనాందారులను యారట్టు బిల్లులోనుంచి మినహాయించవలసిన వాడము చేయుచున్నారు. మరుమిహాకీ మున్నగుదేవాల యాలకు, తర్కనంట్లంకు చెందిన గ్రామాలు రద్దు యనచో మతతర్క సంస్థలకు సప్తమొచ్చినవి హెమా హేమిలు వాడిస్తున్నాయి మర్యవర్షం తివి రద్దు చేయవలసివే మూలసూత్ర ప్రకారం చేయబడుచున్నపుడు యందులో చేసుకుగాని, దయ్యంగాని వ్యస్తుం తారంభ్యాంలలో అవనరం లేకుండా అన్నిటికీ అన్వయం చేట్ట చేయవలసిందే గాని, అది తర్కనాదికాంలలో అవనరంలేదు. యిట్టి తారంభ్యం చూపినయెడల కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, యీ బిల్లు యొక్క మూలసూత్రాలకు తగం వాటిల్లగలదు.

గ్రామాలు, రైతులవర్తితులు దూర్భానుకొంటే రైత్వారికంటే జమీనాదారి, జమీనాదారికంటే యనాందారిలోని రైతులస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నది తరతరాల గ్రామంకనిపెట్టుకొని వున్న రైతులు హక్కులుకొన్నాను పోల్చి యి గ్రామాలు వదలిపెట్టివేసిన విదర్శనలుగూడా కలవు ఒక్క నెల్లూరి బిల్లు 1931 న. వత్సరపు జనాదానంబట్టి చూస్తే స్థలాంతరమున ముద్రించబడిన అంతెలు ఎంత మొరంగావున్నవో పాఠకులకు తెలియ గలదు. రైత్వారిలో బిల్లునగలున గ్రామ మొక టింటికి 343 యంట్లు, 1821 జనాదారికి 300 తే జమీనాదారిలో నగలున గ్రామానికి 114 యంట్లు, 575 జనాదారికి యున్నది. అదే యనాందారు లలో నగలున గ్రామానికి 70 యంట్లు, 340

జనాదారికి యున్నది దీన్నిబట్టి రైత్వారికంటే, జమీనాదారికంటే గూడా యనాందారులకు దుష్ట తో పున్నవో తెలియగలదు. మనాంపక్షం గూడా, జమీనాదారిలోను, యనాందారుల లోను కొన్ని వాళ్ళు దూమితులకంటా లేదో యిన వివరాలుగూడా కనవచ్చుచున్నవి. బిల్లు మొత్తంమీద 924 జమీనాదారి గ్రామాలంటే, వాటిలో 71 గ్రామం అవనంకంటా లేదీ పెళ్ళి పోయినారు. బిల్లు మొత్తం 280 యనాందారు లలోను 34 గ్రామాలు వూరుపెట్టకుండాపోయినవి. జమీనాదారిలో 100.58 పార్శు గ్రామాలు లేదీపోతే, ఇనాందారుల్లో 100.58 వంతులు లేదీపోయినారు. బిల్లు గవర్నమెంట్లు గ్రామాల్లో అవిధంగా వూరుపెట్టకుండా పోయిన గ్రామం ఒక్కటిగూడా కనవించలేదు ప్రై విదర్శనంనుం డిట్టానే యనాందారులకు రైతులు దినదినానికి ఎంత కీటిందిదీతున్నారో, ఎంత దుస్థితిబట్టిపో తున్నారో అర్థమవుతుంది.

కావున ప్రై వర్తితులను గవవంది, కావననట్లు అన్ని మంత్రిగంమున్ను యనాందారుల విషయ మున యిక ఏమాత్రం వైదాసినం వహించక యింకా ఎన్టీల వివరణములో గం సాంకేతిక పదపూరణలతో యనాములన్నిటినిగూడా ఎన్టీ ల్లోకివేర్చి, వీటిరెంటిని రద్దుచేసి, యితర రైతాంగంకోసాలు యనాము రైతులకు గూడా యంతరీకీ పెట్టవలసినదిగా ప్రార్థిస్తున్నాము.

ఇనాందారుల గూడా కాంవాపిరికర్షణవడకుండుటకా: యానాదారికారణంవేళగాని యీ కార్యం జర కుండా చేసిన యెడల 1948 లో కొత్తగా ఏర్పడబోయ్యే ప్రభుత్వం యిప్పటి ప్రాసెస్సు పరి హారం గూడా ఏమాత్రం యివ్వకుండానే రద్దు చేయవలసినవస్తుందనే విషయం గూడా గమనించు డుగాక. యీ కారణంకోనే జమీనాదారుల ఎన్టీ ల్లును రద్దుచేయవద్దని కోరకుండా పరిహారం ఎక్కువవివ్వమనికోరుతున్నాయి అదీ బాంబే రాష్ట్రం యిచ్చిన యెడల వచ్చే ప్రభుత్వం ఆ బాంబేను గూడా రద్దుచేయవచ్చుమగానే ఆ పరిహారాన్ని రాక్షసాహిషేద యీ నాదే దేకులో వెళ్ళుమని గూడా కోరుతున్నారు. కావున యనాందారు గూడా ముందు దృష్టితో అర్థవడకుండుటకా యివి కోరుచూ, యనాంలనుగూడా యీ బిల్లు లోనే చేర్చి రద్దుచేసినావనే కీర్తి ప్రకటనలు ఓచుండాను రెడ్డియార్ ప్రభుత్వము దిక్కించు కొనుగోయి కోరుకున్నాము.

జమీనాదారుగాని, యనాందారుగాని, యంతరంకే తమ పట్ల దయాదాక్షిణ్యములుచూపే ప్రభుత్వం యికమీదట రాజోవని ముఖ్యంగా గమనించు డుగాక.

కాంగ్రెస్ ను గెలిపించండి

ఆంధ్రకాంగ్రెస్ కార్యదర్శి విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు గంతు ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ కందుం ఓజులరెడ్డిగారు మ్యునిసిపలు ఎన్నికల సందర్భములో యాద్రీంది ప్రకటన చేయుచున్నారు: మగ్గీ మునిసిపలు ఎన్నికల వచ్చాయి. ఇంతకాలము ప్రజలంతా కాంగ్రెసు అందనేవున్నారు. కాంగ్రెసు పుష్కలంబి. ఆశయ ఆ దర్శనంనూ, కార్యక్రమాలను బలపరుస్తున్నారని కాంగ్రెసు ఒక్కటే ప్రజలలో వలకుబడిగల సంస్థని బ్రిటీషు పాత్రాభ్య వాదులకు నిరూపి. వడమే ప్రధానాశ యంగా కాంగ్రెసు స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో పాల్గొ న్నది. ఆ దానవర్షావరణంలో, స్వేచ్ఛారహితము యన, తగిలన్ని అధికారాలులేని స్థానిక సంస్థల ద్వారా ఆరంభించే గా కాంగ్రెసు ప్ర జం ను సేవించలేదోయింది. కాని యిప్పుడు వర్తితులు మారినాయి. దారంతేము స్వాతంత్ర్యమునుంది. కేంద్రంలో జాతీయ ప్రభుత్వము, రాష్ట్రాలలో కాంగ్రె సు ప్రభుత్వాలు ఏర్పడి పరిపాలన సాగిస్తున్నాయి. అంతగాకుండా యంతవంతు దారంతే స్వాతంత్రా సేవే పునేస్తున్న కాంగ్రెసు యనందు దేశ పున ర్థిత్వం కార్యక్రమాలను సాగించువారున్నది. అందుకనే మ్యునిసిపాలిటీల ద్వారా నగర పారిశు డ్యమూ, రోడ్ల పోకాల్కలు, మ్యునిసిటీ పోకాల్కలు,

విద్యాసదులాయాదు, వైద్యసదులాయాదు, అదిగలగ అనేక విద్యా కార్యక్రమ అంశాలను నిర్వీక పర కాంద్యారా ప్రధాను రంజకముగా అములు అయి టుట అవకాశాలు హెచ్చుగా వున్నాయి. అందునే ప్రజాసేవారికావో జాతీయ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహ కారంలో, ప్రజలతో ద్వైతముతో ప్రజల సేవించుంకీ కాంగ్రెసు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో పాల్గొని అత్య ధుల నిలిపింది. ఇలా గత 80 ఏండ్లుగా దేశ స్వాతంత్ర్య సంపా దనలో నిండి పనిచేసిన, ద్యాగించేసిన, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులను కొంతమంది స్వార్థపరులు పోటీ చేస్తు న్నారు. ఇదివరలో యెన్నో పార్టీలు అంత్రప్రజలు, అనేక ఎన్నికలలో వ్యర్థమైతల గొప్పవారైనా పరిశు గినవ, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల వేటి ఓట్లంబి, వారి కలంబి విషయం కల్గించారు. దేశ రక్షి, ద్యాగించో అంత్రులు యంతరుల సెప్పుటూ తీసిపోయి అనేక పార్టీలు జుకాపు చేశాయి. ఈవారిగూడా అంత్రప్రజలు మతోపారి కాంగ్రెసుయెడల కమకగించి తిక్ గోరవంను ప్రతి డించుట కవకాశంవచ్చింది. ఈవారిగూడా ముప్పి వలు ఓట్లకా, వ్యక్తిగత అభిమానాలకు లోను గక, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకే మీ ఓట్లంబి, కాం ర్యమూ, రోడ్ల పోకాల్కలు, మ్యునిసిటీ పోకాల్కలు,

గూడూరు గలాటా

24 తారీఖున 8-30 గంటలవరకు పరిశోధనలు చేయబడినవి. అధికార మంత్రులచేత...

25 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది. అందులో...

25 తారీఖున 11 గంటల అంతర్యంతో ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

26 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

26 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

26 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

—మా ప్రత్యేక విలేజర్.

నెల్లూరు గలాటా

విమర్శకుడు

అధికార ప్రతినిధులచేత అధికార మంత్రులచేత...

28 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

అధికార ప్రతినిధులచేత అధికార మంత్రులచేత...

28 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

28 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

నెల్లూరు జిల్లా ఇనాంరైతు అవసర మహాసభ

9-10-47 నెల్లూరులో

జమీకరైతుల అసెంబ్లీ యేర్పాటు చేయబడింది.

గ్రీడ్లారు కంఠరయ్య

సమావేశం.

విద్యుత్ కలెక్టర్ల కార్యకలాపాలపై విద్యుత్ కలెక్టర్లతో...

శ్రీ కృష్ణారావు రామకృష్ణారావు స్వీకారము 22 తేదీ...

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

I. A. 813 of 47. O. S. 524 of 47

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

O. S. 526 of 47. I. A. 314 of 47

మున్సిపల్ ఎన్నికలు

కొండూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ ఎన్నికల ప్రక్రియ...

28 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

29 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

కొండూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ ఎన్నికల ప్రక్రియ...

29 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

29 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

మున్సిపల్ కౌన్సిల్ ఎన్నికల ప్రక్రియ...

29 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

29 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

29 తేదీ ఉదయం ఒక ముద్రిత పత్రం వచ్చింది.

ధరల తగ్గింపు

గౌంధిమహాత్మ్యుని జయంతి

మా సాంవత్సరిక వార్షికోత్సవం

2-10-47 నుండి 9-10-47 వరకు

ధరలు తగ్గించి అమ్ముటయిన

వెంకటగిరిహాల్

ట్రంకురోడ్డు

నెల్లూరు

బిటా కేఫిన్

అన్ని వ్యాధులను, జ్వరములను కుదుర్చును.

శరీరాన్ని, మందగింపు, కాళ్ళనొప్పి, చిల్ల రుతులు, కీళ్లనొప్పి, మలేరియా, శ్రీం బహువ్యాధులు, అలసట, వస్త్రా అన్ని డికి గ్యారంటీగా పంపింపును. వాతావ మ వివరము బోర్డులో నుండును.

పొట్లం 3 మాత్రలు 1 అణా

బిటాలాక్స్

(కామలజ్వరములకు) ముఖ్యమందు.

అన్ని వ్యాధులకు, ముఖ్యమందు. కలిగించి చుండుచున్న పోగార్ల మంచి కీళ్లనొప్పి.

పొట్లం 2 చిట్లలు 1 అణా

అన్ని వ్యాధులకు.

స్టాండ్ యం. యస్. రాజా డి కంపెనీవారు మద్రాసు.

వ్యాపారమువారు: BOMBAY TABLET MFG. CO., P. O. Box 2092, BOMBAY.

కుష్టు ★ బొల్లి

చగ్గల మేహములకు, వెగ, నవాయి, వ్యాధులు గ్యారంటీ చికిత్స. వెంటనే క్యాబలగుకు వ్రాయును.

కె. వి. రెడ్డి, ప్రాణయిటరు. డి. రెడ్డి ఆంధ్ర కో. (రిజిస్టర్డ్). గోపాలపురం తూర్పుగోదావరిజిల్లా, (వయా) తణుకు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)

పల్లం రివర్ డి స్ట్రీట్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిళ్ళా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,

11, దక్షిణమాదవీరి, మైలాపూరు, మదరాసు.

కుంభకోణము క్రాంతి: 7, సారంగపాడకోవిం. తూర్పువీరి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం లో ను దొ ర కు ను, తిరుచినాపల్లి క్రాంతి: 16, వాగలయపల్లివీరి, తెప్పకలం. P. O.

జమీనాకరైతు సాయదండా 0-0-0 :: విడిపత్రక 0-0-0

కామినియా నూనె (రిజిస్టర్డ్)

శరీరములకు మెదడుకు అద్భుత మైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె.

వెంట్రుకలు లాభిపోవుటను వివారించును. కలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదలను గట్టిపరచును. శరీరములకు అంద మును కొంతని కలిగించి మగంద పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపర చును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును దాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందమునొందుదు.

మనమున నొసగుటయందు అనమాన ప్రయత్ని చిరకాలమునుండి గడించెడియున్న యీ వాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేయమాట పై నల్లకొవినచో తులు

పక్కచిట్ల మును మును మనోహర వాసనను వెదకల్లును.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

Agents: - Anglo-Indian Drug & Chemical Co. BOMBAY 2.

ఆ సేతుహిమాచలపర్యంతం

సమీకరించుట 43 రెండుకాలో 40 రోజుల వరకు. 1939 మంది ఆరెస్టుగాంధీలు. విద్యా భుజించు దివ్యాలయాల చిహ్నములను, సంస్థాన ప్రజా పోరాటంలో పాల్గొనడంపై పర్యవేక్షిస్తున్నారు.

పీఠం కైదులో పోలీస్ అధికారి సత్యాగ్రహం ను సాగించి, ఒక సత్యాగ్రహం తం పగుల గొట్టాడం. పట్టణం ఉదయగిరి, హనుమంకొండలో 144 ఆయుర్వేదాన్ని రోజుల ఆయురారో విద్యం పడిగా విచారించుచున్నాడు. చివరకు సా గి మున్నాడు గృహం దహనం చేస్తున్నాడు. పీఠం దికి ఆ క్రే హుడు నర్సిన్ పంపించారు ఆయురాల అందిస్తున్నాడు. ముస్లింరాక్షసులు చేకబల్లిలైన పలువురు ప్రముఖ వ్యక్తులపై కాల్పులు జరుపుతున్నాడు; ఒక గిల్ ప్రముఖ న్యాయవాది, దేశభక్తులైన శేషవరదేవి కాంగ్రెస్ తప్పిపోయింది. గ్రామా లలోని ప్రభుత్వవికాస వ్యర్థము న్నడయటకు కొత్తమొత్త మొత్తం. హరిజనులను విడిచి, సవర్ణులపై దాడిచేసి, వారి అపేక్షాను అవహరించమని ప్రకటించగా, రాక్షస పరిపాలనకు బం దులైన ఆ పుర్యోగముల దోషాలను వెదకెబి పెట్టారు.

సంస్థానపుర్యోగములు ప్రస్తుత ఆత్మాభిమానం జరుపుచు, మానభంగం గావిస్తున్నారని, కరీంనగర్ జిల్లా పొర్లుకలో ఒక యింటలో అధికారుల దుర్మర్యాదలను పోలీసులు, ఆయురుగురు మహిళల సాం సింది, 12 సంఖ్యల దాంతులు మానభంగం చేశారు అనిరంజక వివరాలు. యిట్లంది ఆసు దినదర్యగా పరిణమించి 21 తేది వేదేశాం గ్రెన్ కార్యాలయంపై దాడిచేసి అసెను వస్తువుల విడిచి స్వాధీనం చేసుకొన్నారని విజాంపోలీసులు యావించుకు. రాక్షస పరిపాలనలో వినుగెల్లి పవగింపుకో ఎంబర్ గ్రామాలకాల్లు పుర్యోగం నుండి తప్పించుట.

రేషు అక్టోబరు 2 తేది (గాంధీజయంతి)నుండి పుర్యమం కొత్తపంధాకో, సూక్ష్మపోకడల్లో కట్టు దిట్టంగా నడుస్తుంది.

మైసూర్ పుర్యమము

సంస్థాన సహాయ నిరాకరణోద్యమ మూలన 'డికేటర్' నిజురింగపు ఆరెస్టులో మైసూరులో ప్రతివాడు స.త్యాగ్రహ సమర సేనావయ్యుడు. గడిచేకొంది పుర్యమానికి ఎక్కడలేని బలం, ప్రోత్సాహం. శక్తివస్తువు. కంబూరు, మదుగిరి, హోన్నప్పి మొదలగు పలుప్రాంతాల్లో కాల్పులు పొగుతున్నాయి. మైసూర్ మహారాజా యిల్లు దాడి జరుగుతున్నాడని ప్రకాశించి సర్ అక్కాల్ "కార్లంబాహా"లో మార్చిపుర్యమ విచ్ఛేదనకు కుడిం పన్నాగాలు నన్నుతున్నాడు. సత్యాగ్రహంలో విద్యార్థులు, మహిళావిద్యార్థులు ముందుకువస్తున్నారు. పుర్యమానికి తమ ఆత్మ లనువైతం ఆర్పించేస్తున్నారు. ము ద న వ ల్లి, మద్రాసు, తమిళనాడునుండి విద్యార్థిశాంగ్రెస్ దళా లుపోయి సత్యాగ్రహంలో పాల్గొంటున్నాయి. తెంగుకూరు మిల్ల కార్యకలంపై 21 తేది అరి పిన కాల్యలమూలంగా యిద్దరుకార్యకలు మరణం దారు. వలపులు గాంధీవారు.

సత్యాగ్రహం వెరెస్తుచెయ్యును వంపిన పోలీ సులు 'విద్యాగ్రహాణగా మారటంలో సంస్థాన సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో నాంనపుట్టచారం భయించి చెప్పవచ్చు

అక్టోబరు ఒకలవతేదినుండి మారన కార్యక్ర మున్నమలువరుస్తుంది సంస్థానశాంగ్రెస్-1942లో పీఠం, సతారాలో స్థాపించినవిధంగా స్వతం త్రప్రభుత్వాలను నరుని సంస్థానశాంగ్రెస్ విర్ణ యి:రుకుంది. యిప్పటికే కొన్నిచోట్ల స్వతంత్ర ప్రభుత్వాల నెంకొన్నాయి.

ఒరిస్సా ఆంధ్రులు

ఒరిస్సాలోని ఆంధ్రప్రాంతాల్లో అధికారికవిద్యాల యు అంకులేకుండావుంది. కడకు శాంగ్రెస్ నడుం ను చేర్చించుటకు, ఆంధ్రపఠణు జరుపుకొనుటకు గూడా రివిన్యూయాఫ్ ఫిస్కల్ మొదలకొని, పోలీసు

అధికారికం అందరు వారి వై దౌర్జన్యంపాగిస్తు న్నారు. అధికారికం అందరు మేకపాకలుల్లో వ్యవహరిస్తున్నారు. రీకికాం ఒరిస్సా శాం గ్రెసు ప్రవాది మహాత్మా ఆంధ్రం నాకూరినే మో పురీప్రా ప్రకటించడంపై అధికారికం ఆంధ్ర లంబి మరీయకవైంది. కైతులకై నందినకార్యాలలో ప్రభుత్వవిద్యాలకు తెక్కలేకుండా వున్నాయి. పీఠంపై వచించుకొని, నిస్పృహపాతలకొక వ్యవహారంవచి ప్రవాది మహాత్మాకు అధికారికం గాగారు తెలియకొన్నారని తెలిపిస్తున్నారు.

కాంగ్రెస్ కార్యవర్గము

కారంబాటియ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గము 23 తేది రిల్లీకో రాష్ట్రంపై కృపలానీ ఆర్యక్షిలన సమా వేశమై శరణార్థం సమస్యపై చర్చలు సాగి స్తున్నది. సమావేశంకు గాంధీగూడా హాంపు తున్నారు. ఒక ప్రాంతంనుండి మరొక ప్రాంతానికి ఆర్జునంబ్యం అనంబ్యంకా మారుగావడం కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం సంమొందించడం లేదని. అలా మారుతుంది అపోద. వర్ణసమస్య అతి కష్టకర మవుతుంది. అలా మారుచెయ్యాలన్న దాదాపు ఏమోకొంటుంది వంపనోవనన వుంటుం దని దేశంలో ప్రకారం పరిస్థితులు ఏర్పరచుకు కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం సమావేశ మవుతుంటుంది.

సమావేశాలు

కవికోకిం శ్రీ దుస్సాను రామిరెడ్డిగారి స్వార్థక సంఘ ప్రధమ సమావేశం 28.9.47 సాం ర గం లు జమీనాకరైతు వర్తిక కార్యాలయంలో జరగం కుంది.

నెల్లూరుజిల్లా మాజీవైసెన సేవారక పర్యవర్ణ సమావేశం నెల్లూరు పురమందిరంలో 9-10-1947 తేది సాం 4 గంలకు జరుగుతుంది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కిషోకాశాంగ్రెస్ సారాధన సమయం సమావేశం 12-10-47 వెలవారి రామమోహన గ్రంథాలయభవనములో జరుగును.

హిందూ ముస్లిం ప్రాత్యక్ష్యనక కమిటీలో మిస్టర్. ఎ యం. అల్లాపిరై ఆర్యక్షితన 2-10-47 తేది జరుగును. మంత్రి శ్రీ భైలవారి గోపాలరెడ్డి మహానడకు ప్రారంభిస్తారు. మంత్రి శ్రీ వేముం మార్యయ్యగారు బందా ప్రతిష్ఠాసన చేస్తారు. మిస్టర్ రవీంద్ర్రిన్ అన్నారి, డా॥ ఎం తె సామ్యర్, శ్రీ ఎ. సి మురారెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తారు.

చిత్రజగతులు

పితృక భారవనబతుకు ప్యరీయాక 'దీవార' అనే తన నాటకాన్ని చిత్రంగా రీయోకాసికి వ్యసిచేస్తు న్నారు.

నెల్లూరు మువర్ణంకా వికృత్యవారి 'మవర్ణమాలో' హుటింగు వాయిదేగంకో అరిగిపోయింది సంగీత దర్శకుడు 'అత్తివల్లి' మనోజుగా పాటలు తయారు చేస్తున్నారని లోకవార్త. మొత్తానికి ఈచిత్రంమీది మంచి ఆశలే పెట్టకొవచ్చు. నటకలు, దర్శకలు ప్రాధ్యునిట్లు నడుతులే.

కోలనాటం వికృత్యవార్లు 'కీలుగుర్రం' అనే చిత్రం రీయోకాసికి వన్నాహా తేనుకుంటున్నారు.

కారవ ప్రాధ్యక్ష్యవారి 'పల్నాటియెల్లం' విడి దంయ ఆంధ్రరేకంకో కోయగా సాగుతున్నది.

కాంకాలంగా అగిపోయివుందివ కావతి వ్యాఖిం జరు మరక అక్టోబరు మొదటి తేది నుండి కావతి మద్రాసు మర్య వేస్తుంది. ఆంధ్రరాష్ట్ర శిల్పసాహిత్య కార్యవర్ణ సమా వేశం 20.9.47 వెలవారి అచ్చిన ప్రాణ్యులులో శ్రీ సుత్రేటి ముద్రాప్యాన్యా వాడుకగారి ఆర్యక్షితని అరిగింది. వివరాలు ముదంబిరకో-

నెల్లూరులో 'కవికోకిల' స్మారకసభ

సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రకవి కవికోకిల శ్రీ దువ్వారాజు రామిరెడ్డిగారి ఆ ప్రయత్నములకు సానుకూలించి ప్రకటించబడిన నెల్లూరు పాఠశాల పునరుద్ధరణమున 21.9.47 తేదీ సా. 6 గంటలకు శ్రీ భూములూరు కరణము య్యగారి ఆధ్వర్యమున వల ఆరంభించారు.

పాఠశాల ఆరంభమున కవులు, పండితులు, పౌర ప్రజల ప్రయోగం, పెద్దలు, పిన్నులు విచ్చేరిరి.

నాటి సందర్భముల కవికోకిల కవిత్వములను వివరిస్తూ, రెడ్డిగారు "వహానకవి" యని చెప్పారు.

శ్రీ పి. సి. రెడ్డి, శ్రీ లక్ష్మణరావు రామిరెడ్డి, శ్రీ దువ్వారాజు ముద్రహ్యుల్యగారు, శ్రీ కిషోరరావు రామిరెడ్డి, శ్రీ గుడ్లం వెంకటసుబ్బారావుయ్య, శ్రీ నెల్లూరు వెంకట్రామాచార్యులు, శ్రీ మధుభూమి కోదండరామ రెడ్డి, శ్రీ దుర్గా రామమూర్తి, శ్రీ మణిపూజా కవి కవియ్య, శ్రీ పి. కామేశ్వరరావు, శ్రీ రింకంపల్లి వెంకటరెడ్డి, శ్రీ బొమ్మా లక్ష్మణమూర్తిరెడ్డిగారు కవి కోకిల రామిరెడ్డిగారి కవిత్వార్పిణిని, వారి ప్రతిభను గొప్ప గుణాంశుగూర్చి, వారి విదాత్మార్పిణి గూర్చి ధర్మగా ఉపన్యసించారు.

కవికోకిల దువ్వారాజు రామిరెడ్డిగారి కుటుంబానికి తమ సానుకూలించి తెల్పుతుంటూ, రెడ్డిగారు కవికవి దినాంశో వ్రాయించిన వెటర్నీ మెంటును రివ్యూలో ఆమెలు ఆరంభించవలసిందిగా కోరుతూ వర్తమానా లిఖించారు. రామిరెడ్డిగారి పేరకు కార్యకర్తలైన పిల్లలు చేయుటకు, వారి విశ్రాంతిని నెల్లూరు పునరుద్ధరణమున ఆవిష్కరణము చేయుటకు, యింకా యితర మైన జ్ఞానకవిత్వములను ప్రోత్సహించుటకు కీర్తిని సమర్థంకోరుతూ కవికోకిల ఆదికారం శుభ్రపరిచింది.

శ్రీ లక్ష్మణరావు రామిరెడ్డి, శ్రీ భూములూరు కరణముయ్య, శ్రీ పి. సి. రెడ్డి, శ్రీ శేఖర వల్లభి రామిరెడ్డి, శ్రీ మోరల్ల రామకృష్ణయ్య, శాక్తర్ పిఠాగ సుందరరామరెడ్డి, శ్రీ నెల్లూరు వెంకట్రామా నాయుడు, శ్రీ దుర్గా రామమూర్తి, శ్రీ మధుభూమి కోదండరామరెడ్డి, శ్రీ గుడ్లం వెంకటసుబ్బారావుయ్య శ్రీ పెళ్లకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డి, శాక్తర్ మన్నెం వెంకటకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ శ్రీరామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు, నెల్లూరు ప్రోగ్రెస్వ్ యూనియన్ కార్యకర్తలు, ప్రెకమిటి కార్యకర్తలు శ్రీ పి. సి. రెడ్డిగారు.

—స్వకీయవిలేఖరి.

***

శ్రీ దువ్వారాజు రామిరెడ్డిగారికి, నాకును ఇరకాంపరి రయము కలదు. నేను ఈయనను తొలుత చాలి నది బహుళం 1915 వ సంవత్సరములో. ఆప్పటికి రామిరెడ్డి 20 సం॥ల యువకుడు. ఆనాటికి యాయన "సంకారము అగ్నిప్రవేశము" అను తన తొలికృతి రచించి యుండెను. అది నెల్లూరులో పునరుద్ధరణకో యాసగా, పరిపాసింది పాఠశాల వనియు, ఎవరో చెప్పగా నాకు బాధపర్చుకొని నుండి రామిరెడ్డి నా ప్రయోగ విలువలను. నేను దాపమీద గూర్చుండి మది సంక్షుభినిని కూర్చుండి నొల్లక నోరునుకొని నాచే కీర్తి కాను నిలవబడియే యుండెను. నేను పుటలుప్రసిద్ధి చెందుమునువరకును పడుపుకోను సంకారనే నాకు రచయించి నెవ్వరైనను యొక్క ప్రతి కలిగెను. ఇరువదియైదే చిన్నవాడు అప్పుడు మొదలగు వల్లెవారియువకుడు. ఇంతవక్రకవిత్వము చెప్పబట్టి నాలో నాకే యొకవింత కోపము ఆయాసన కాపాడి ప్రతిభలో గవిత్వ చెప్పినప్పుడు వాని నే నప్పటికెంతగాను చొత్తరములతో నవకరములు, అంత్రనన్న మైన ప్రాకృతికంత్రి క్రొత్త యాహుతి వీని సన్నిధిలో చాలి యారంభించి వాని కారమున గొప్పవాడు కాదగిన వ్యక్తి యని నాకు స్పష్టముగా బోధించెను. ఆమాట దాపనేరక రామి రెడ్డి కవ్యకర్త చెప్పినది, దాపమీదికి వచ్చి కూర్చుం డుమది కోరింది గాని. దాపకు గొంతు మావలనే కూర్చుండి వాకోర్కీమేరకు గొప్పవక్రములు పుస్తకమునుండి పదిపది గ్రంథములైనవీ కీరణయో: విశ్వయంతుకొని యాతని పుట్టినప్పుడు త్రవము లడిగి తెలివితాపి 'ప్రధానకవయో: 'కోకిల' భూమిమీద వానికవిత్వములను పట్టిడి కాటోలు నవి మనస్సు నరపెట్టుకొంటిని. ఉద్యాన లతలకంటె వనలతయే బాధాగ్యనంపక నోప్పొరవచ్చునని తెల్పుకొంటిని

రామిరెడ్డి నాయుడ కవులవృత్తిని వదులుండెడి వాడు. తనవక్రముల జూపుదుండెడివాడు. వనలతలు యాతనికి గ్రహించుచుండెడివాడు

ఈ వహానమైన ఒంటి రెండేళ్లలోపలనే, "విజయనగరము" వారి "కావ్యసహకరం" ప్రకటనము నాకు తెలియవచ్చి రామిరెడ్డి వన్ను చాలి వచ్చినపుడు చోటికిపోయిని హెచ్చరించినది అంక వందని ప్రోత్సహించినది రామిరెడ్డి అదిరకాం మునే తన "వనమూరి" ప్రాకట్రతి నా ప్రయోగం గొంతు వచ్చెను అహా! అది యెంతలో నెంతవక్రముగా ఉంది నది! పూజాను నవీనములు చక్క ప్రాసనము ఇది మహాకవిగారి మన్ననకు, బాధ్యత ప్రకటన బహు కరణము వదిలినప్పుడు రామిరెడ్డి వన్ను వంద ర్పించి రాజాస్థానమున కవిచంద్రికమర్మమున, చివకు గలిగినా గౌరవము వెల్లడించెను. కాని 'సంకారము' నాటి విజయనంపరయే ఆ యుగమున నుండిలో చొలుకాడునుండెను ఎంతటి బాధనంపరుడని తల దిగిన జేయగం ఆ నమ్మనము రామిరెడ్డిలోనే మార్పు బోధించువ నేరమికి నేను ఆశ్చర్య తరి తుం నైతిని కవనము మీదకంటె నాకు వ్యక్తి మీదనే యిలిచానము గాని మయ్యును అవం రామి రెడ్డి చేసిన కరణం నేనును అందులో చెప్పక ఆముద్రకవితో నేను బాధించి, ఒక్కొక్కప్పుడో రామిరెడ్డి యొకప్పుడు త్రవో త్రవ యిలివచ్చి గాంతు యుండెను కాని, నాకు అప్పుడో త్రవముగా బోధించి లవమేర మాటల యాతని విజయనంపరయే

సంక్రెండు పండ్ల నాడుగలో, తనవలన లన్నింటి సంపదములుగా ముద్రించు కృత్యం కాని, అనంపులముల నవచ్చికి పీఠిక నన్ను వ్రాయు తని రామిరెడ్డిగారు కోరి అప్పుటికి రామిరెడ్డిగారి ప్రవీణులు చెబబాలో గూడిన 'అంధ్రమహానభా' వారిచే 'కవికోకిల' యను దిగుదము కాంచినవారు. స్వీయంపేను ఆస్కంధేకను మిన్నగా మన్న నలు వదిలినవాడు. "రామిరెడ్డి: పీఠికంబుల ఎవ రేని ముద్రాపిండ్ల పీఠికో వెల్లడించుట మేలని" నేను ఆకవిశ్రయమును గోరియే చెప్పింది. కాని యాతడు వినక, అప్పటికి గాంతునను తొలి కావ్య సంపదమున కాని నావీరక యుండుట యావ క్షయ మని ఆ రకము నామీదనే చెప్పెను. నేనును ఎట్లో కర్తవ్యము నెఱవేర్చుకొంటిని ఆ నా యలంక ప్రాక నెట్లకృత్యకలలో స్వీకరించెనో, అది రెడ్డిగారి కీంమునకే ఆలంకారమని కల్పాకలు తెలిసినాన గలదు.

కడవల 1947 సెప్టెంబరు తే 10 రేది నాడు, రత్నపుకోటువలన గదిలవలందను దాక్షుడు నాదేము నకు లోబడి కాపునీటిలో ముత్రగూహమున నున్నా డి. మోరల్ల రామకృష్ణయ్యగారివలన పిండిని. కాని మృత్యువు ఇంత నన్నిహితముగా నున్నదని యా హించ నేరకపోయింది ఇంకను దోయి చూతును గాక యునుకొను యిండిని. కాని తే 12 ది ఉదయము ప్రాంక్షలో పుట్టినట్లుగా నగరజ్యోతి గోడ మీద పెద్దఅక్షరములతో తే 12 ది రాత్రి నాకు వరమవ దించిరని విఖింపబడియుండెను.

రామిరెడ్డిని ఇక మనము చూడబోము. ఆమా యికమైన యావ్రవన్నవదనమును పరికోపనీంము లైన యావ్రవన్నయనేత్రములను మనము కనబోము వల్లినయమునను, పరుల నోనాదని యామాటల మనము వినబోము మనకు తిక్కనవెల్లెను నాల్గనం పుటములుగనున్న యాతనికృతులును, ఆతడు పూర్తి చేయక వదిలిపోయిన కొన్ని యముద్రక గ్రంథము లను కాని. ఈయర్పాపముగ్రయే చాటును ఆతని కీర్తిని ఇరస్థాయి జేయుటకు, ఆంధ్రకవికోకిలమున ఆలంకారమైన స్థానము చేకూర్చుటకు; రామిరెడ్డి కవిగా చిత్రకారునిగా బహు భాషా కోవిదునిగా, పీఠికా దర్శకునిగా, లాటికాక్షు పరికోపకునిగా లోక మెఱుగును; కాని కళాముఖమున లాటిక కాక్షుముఖమున ప్రకృతిలో రీనమైయున్న యావర త త్రవమును సాక్షాత్కరింప జేసికొన చొల్లవదు యిన్న ఇట్లామపుగా నెంద యెఱుగుదురు? కడవటి దినములలో నాలో వారిప్రసంగములు. ఈ విషయ ములగూర్చియే కదా: "పియో! అమామీ! ఇగన్ని యంతయైన యావరమేకరుడు పోషనన్నిధివైన పీఠిక అనకృతమును న్యురంపజేయునులే" యని యాతని యాత్మనాశాసించుచున్నాను.

—దుర్గా ముద్రహ్యుల్యగారు.

నోటీసు.

యందువల్ల యావన్నుందికి తెలియజేయునది యేమనగా.

నెల్లూరు కాలాశా తోటపల్లిగ్రామ కాపురస్తులు ఆమెలారు సుబ్బయ్యకు, మా కుటుంబములో S. No. 277/3 య 0-10 (0) య 0-20 278 1 B 0-21 కుల్ల 0-67 వెంట్లు మాగడ గూమి ప్రాసీయర్లు మా అక్క రామలక్ష్మయ్య అను ఆమెనుయర్పి వివాహముచేసినారు. వారికి పుత్రుల సంకానముగాని, ప్రీతంకానముగాని లేదు. సరకు ఆమెలారుకు మల్లయ్య యప్పటికి 2 సం॥లముం నారు చనిపోయినారు. అదిమొరణ యప్పటివర్కు ఆయనలారో రామలక్ష్మయ్య సరకుభూమిప మర్తకు

యిట్లా మర్తకాన్యం కి కూడులు అప్పుపెట్టకొంటా యున్నది. అయితే యప్పుడు ఆమె మామీద మరొ లోకననే అదామీమీద కొంత అప్పువెళ్ళే ప్రయత్న ములోనున్నదని మాకు తెలుస్తున్నది. ఆ బామి మీద అప్పు, అదుమాన, విక్రయములు, అరిగించి టకు ఆమెను అదికారములేదు. ఆమెను సంకానము చేసెందిన. ఆమె తరనంతరము అది మాకు చెంద వలసివలెను. యాప్రకారం వారికి మామ యిచ్చే అప్పువే వ్రాశియిచ్చిస్తున్నది. కనుక అదామీమీద ఇటుగు అప్పు, అదుమాన, విక్రయములు వల్లెకాట చెల్లనేరవని యందుమాంబుగా తెల్పుచున్నది.

కోటపల్లి కేరయ్య
కోటపల్లి.

నేతాజీ ఆమ్లా హేరాయిల్

శీతల పరిమళమును కలిగివుండును.

★

వనమూలికలచే తయారుకాబడినదని గ్యారంటీ యిచ్చబడినది.

శిరోజములను వృద్ధిచేసి నల్లపరచుటలో సాటిలేనది.

చెందవలూరు చారుటకు మిమ్ములను నిర్బంధించి వారునట్లు చేయును.

పోస్టేజి ప్రత్యేకము. * వెల సీసా 15 1-8-0

శ్రీ కృష్ణా సోపువర్క్సు (రిజిస్టర్డు) బెజవాడ.

కా కర్ల కామాక్షయ్యగారి వ్యవతనివారణిడిపో?

మా "దువనేకృతిగుళికలు" (రిజిస్టర్డు) వక్రవారం - ఉద్రవాకం - వచ్చు - తమ్మిల్లను తర్కర లో గ్యారంటీగ కుడుచ్చును. మా పోడో శ్రీమహర్షిగల విషయమును ప్రమేయము. వ్యాధి వివరం తెలుపుడు. ఇ-తకముంచినది ప్రవచనములో లేదు.

8 రోజులకు డొషధము రు 7-0-0 లు ★ ప్యాకింగ్ పోస్టేజి చేయ.

"అయ్యుర్యకేసరం" - "వైద్యవికారం" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య.

వక్రవారం వెళ్ళుచు (రిజిస్టర్డు), అయ్యుర్య ప్రాక్టీషనరు - 174, కాకర్లవారిపేరి - నెల్లూరు.

ప్రతివారూ కోరిన వస్త్రాలు

★

కొనండి

రాయివరపు శంకరయ్య అండ్ సన్సు

ట్రంకురోడ్డు - - - - - నెల్లూరు

శాస్త్రీయ మైన భృంగామలకతైలం

కల్పాశ్రమము :: నెల్లూరు

మంచి లేకుసామాను

మా వర్ణ అస్పికములైన రంగులు, మైనులు, ఇల్లెల్లు, వైదాం, శేలు అన్నివైదాంకోమీ, చాలములుగాను సిద్ధముగా నున్నవి. సరసమైన రరణలు చిల్లరగాను, బోజుగాను బోయకును.

ఆవసాది పరిశీలించిన మీకే తెలియును. కాకర్ల వృత్తియే మా ఆశయము.

పింతెప్ప రోశయ్య అండ్ కో., టింబర్ మర్చెంటుస్

అవకట్టరోడ్డు, రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

లోకాభిరామాయణం

చుండి జగన్నాథం

మన ఆహార సమస్య

అడవులు అవినీలారు అంతమాటా అన్నమో రామా అంటే దిక్కులేదు లోగడ, రజకునిమూల పాడించి, సాధ్యమైన అవకాశాలతోనే వ్యయ్యవి హయాంబోకూడా, అన్నంలేక అల్లారేవలం అన్నమో రామరంధ్రా అని అలమటింపగా, అవినీదం అన్నే దిర్చిపోయింది.

రామస్వామి, ప్రకాశం, రాజనంబ్రతుల ఎంక వేపు వాడులాడినా, కీచులాడినా, మనకుమలు దిండవు. చర్యలతో వదిగడవను, వయ్య అవనరం మొన్నటి రాప్తి రాజకీయవర్త, నేటి కాననవర్తలో ఆహార సేకరణనుగుంచి అరిగే ప్రసంగలు అరిక మైవవి, దర్పణఅవ్రస్తులములు మగ్గినాయకులు అందరు ఏకమై ఊళ్లలోటి గొంజేకపోతే కవాల వీచుల్లోకి వస్త్రవి.

ప్రతి కాననవర్తము, ప్రతి రాప్తికమిటి నట్టును, ప్రతిటిల్లా వట్టణకాంగ్రెవ్ వెట్టించారు దేశంలోకి బయలుదేరి వెళ్ళి, తలా నాణ్యంపూలు సేకరించి తెండయ్యూ; సన్నలైతులను అనేక వర్తాయాల తెవరించి తెచ్చారని తెలుసును. భావ్యం ముచ్చుగా ఎక్కడుందో తెలియనివెవరికి?

అందరు నాయకులు మనన్ని బ్రతికించడానికైనా కలిసి వ్యవహరించలేరా?

ఇది ఆహారోద్యమం, లోగడజరిగిన కాంగ్రెసు ద్యమంకంటే ఘనకరమైనది. జాతియోగ్యతను వరి షీంచడానికి, మనపారిపాంనా దక్షతను పరికరించ దానికి ఈ ఉద్యమం ఏర్పడిందనుకొంది. రాజోపు దేశసౌభాగ్యాలిని నిర్వాణం చేయడానికి ఇది నాడి, అందరుకలిసి పనిచేయడమే - అభిప్రాయభేదాలన్నా వరే - ప్రజాస్వామ్యమే సారాంశం. యుద్ధంను యంతో కూడా సాధారణప్రజల అన్నం పనిస్తూను నిరాటకంగా ఉదయవజెయి, అది అంకరూకయికి. అందుకే నేతాజీ వంగరాస్ట్రానికి ఆహారం సర్లము చేస్తానని చెప్పినాడు. కాని ప్రకాశం బ్రిటిష్ రాజ్య కలత్రం దానికి అంగీరించలేదు.

ఆహారోద్యమం తర్వాత సహకారోద్యమం ప్రధా నమైవది. అహార ప్రయోజక ఉత్పత్తి వినియోదార్ల సహకారసంఘంలో లోపాలంటే డిప్టి, పెంచిపో షించి, అందరుకలిసి ఆహారం సేకరిస్తే మనం అత కగలము. లేకుంటే మనకు మోషింలేదు.

నాయకులు, మంత్రులు ఈరెండు వంగతులు గ్రహించి, యుక్తంగా వదలుకుంటే తాగు టుంది. దేశకలయిక సాధ్యమా?

నేడు కాకుంటే రేపైనా, భారతదేశం ఏకం అవు తుంది. మనకరంలో కాకపోతే, మరుసటి తరంలో నైనా కాకతప్పదు. సివల్ల, నావల్ల ఈవరికాడు. చారిత్రక, ఆర్థిక, ఇతరత్రా కలిగే సందర్భాలవల్ల తలయిక ఖుదుకుతుంది - గవర్నరు నరోజుదేవి.

ఇండియాలో త్వరలో కాలర చేకూరగలదని నా డికాస్వనం. ఇండియావిభజన కాల్యకమని నానమ్మకం. తన స్వాతంత్ర్యాన్ని భంగపరిచేయత్నాన్ని పాకిస్తాన్ దోర్తిస్తుంది. విదేశీస్థానికీ, నిదేశీస్థానికీ సహాయం చాలా అవనరం గనక రెంటిని పాకిస్తాన్ ఆహారోద్యమం—ఇస్పాహీ, పాకిస్తాన్ అమెరికా రాయబారి.

ఒకటి ఆకాశరణం కిచ్చిస్తున్నది. పురుషోత్తము తైన మహాత్మాగాంటి ప్రబోధంవంటి ఉపదేశములే ముక్తిమార్గం. భారతసామాజిక, రాజకీయ ఏకత్వా నికీ అదేదారం—సర్ మీర్జా ఇస్కాత్, మాజీ ప్రకాం దిబాన్.

నాఅభిప్రాయం—ఈ కీవగర్తలోని రెండు ఠిరి కలనుకర్తే ప్రయత్నం ఎంతత్వరగా మానుకుంటే, అంత శీఘ్రంగా అవి కలుస్త్రవి, రెండు ఇకరెండే అయినా రెంటిని కలిపేవర్తాలు కొన్నివున్నవి. మా ళ్లాదకుంనా ఆమాల్గంబెంజడి కృషిచేస్తే ఆప్రము క్షుంగా రెండూ ఏకం అవుతాయి. దీర్చినవారు కల్ప జ్ఞాంతు. ఠిరికలలోని బాదితులు బుద్ధిమంతులై ఒక ఠైతే, కలయికసాధ్యం. ఈసందర్భంలో రైల్వే వర్కర్ అట్టుల్లామాట నాకునర్చింది.

"నేను ఒకవేద ముస్లిం కష్టజీవిని. నేను పాకీ స్టాలో 50 బాపాయలు, ఇక్కడ 15 బాపాయలు చేకనంబొందను. కష్టజీవి-రె.టా ఒకతే, రె.టా. వరిపాంన యంత్రాన్ని ఎక్కర్నోని కష్టజీవి తన ఆస్తికాన్ని. హాక్కులను లాపాడుకోవలెను—" హుస్సీ రైల్వే వర్కర్ల వర్తం ప్రసంగం. గాంధీజీదోర, అట్టుల్లావినానం దేశానికి అందర్నములు.

సుదాకా గుణపాఠం

సుదాకావేషణ ఇది కొత్తమాది నవ్యమాతన ప్రైవే చేకవిచ్చేదన కలత్రం బిర్లాంతున అల్వర్లో ఇది అరంభం. తదుపరి చెకదేశంలో హిల్లర్ మా నన సుదాకావేషణం. అతర్వాత, అంతకుముందు

రాజ్యవైలాక ద్వారా యూరవరోని రాజ్యం వర్త కలత్రంను ఠిల్వడం. జాబలోడికాంత్రక 'సుందా' విరానం. ఈజిప్టులో సుదాకావేషణ (ఇండియాలోని పాకిస్తానుకు వచూనం)

సుదాకాప్రాంతాన్ని ఈజిప్టునుండి ఠిల్వరాదని ఈజిప్టు జాతీయవాదులంటారు. కొందరు సుదాకీ నాయకులను వెనకపెట్టుకుని అక్కడి బ్రిటిష్ గవ ర్నర్ జనరల్ 'నా యిష్టం' అని మొండిగా జవాబు చెప్పబున్నాడు. అద్దంవర్చినవారిని విర్లాక్షిద్వంగా క్షీర్తానన్నాడు ఈజిప్టునమస్య ప్రసంగరాజ్యవమి తలో దర్పనీయంకమైవున్నది. దేశంలో ఈవిధంగా జరిగుతున్నది. (ఇంకోవీడియా వచున్యను కూడా వమిలి పరిస్కరించిందిగదా!) ఈజిప్టు అట్టుదీరినట్లు దాకిపోతున్నది.

ఈజిప్టు 'వ్యూరాజ్యం' అనుభవిస్తున్నదని ఈ నం దర్పంలో ముదువకూడదు. అందుచేత బ్రిటిష్ దానవలు మనం ఇక్కడ ఏమీలేకుండా చేసుకోవడం మంచిది. దొమ్మియోకా న్యూరాజ్యం శీఘ్రమేవ వికీ

దివెట్టి వ్యూరన్యూరాజ్యం పొందడం మేలు. కనీసం ఒక దాగమైనా.

పారిశుక్యంలేదని కాంధీజీకుం మకాముంను గురించి గాంధీజీ హెచ్చరించారు. అక్కడెగాడు, యె ర్కడా లేదు. అయినాఅన్నట్లుగా ఇది జాతీయజాత్యం లైఅబంధిలో ప్రయోజీకులు పారపాలునకూడా చుట్ట పీక వెల్లింఠివ అగ్నివుల్లను బయటపారజేయకు, పరికాగానే, ఠిరునుకూడా దాని పనివాసానికి వంపు తారు, ఒకవారు చారికీతే దర్పంవారిని దర్పంగా మైల్లోనే రెండు అననముంనువ్య సెట్టికీ తెలి న్నట్లు చేస్తారు. కొందరు పుణ్యాత్ములు లోపంబే ఉమ్మిచేస్తారు.

ఇంకవరకు అనేక త్యూగాలుజేసి వ్యూరాజ్యం నం పాఠించాము. అంతకంటే ఎక్కువశీలంకో, నిర్మా నాత్మకమైన ప్రోలకలో కృషిచేసి, దేశాన్ని గర్భ క్షింఠంవలెను ఇది గమనార్పం. నాయకులు, సేవ కులు కక్షియిడిరి, సేవకు వ్రానుకుంటే, దేశంలో చేస్తే మురైవా పనివున్నది.

D. C. M. 77.

మనకు ఆహారాన్నిచ్చే భూమికి ఆహారము

ప్రకృతివంటతోనూ నేలలో సహజంగా వుండే అనిజ వదార్దములు తగ్గిపోతాయి, మనకు మామూలుగా లభించేవంట అభివృద్ధి కావాలంటే ఈతగ్గిపోయే అనిజవదార్దాలమొత్తం మళ్ళీ నేలకు చేర్చబడాలి.

మీ భూమికి తగినంత ఫాస్ ఫేటులువులు వెయ్యండి. దానివలనగా మీకు సారవంతమైన పంట ఇమ్మడిగా లభిస్తుంది.

డి. సి. ఎమ్. సూ ప రు ఫాస్ ఫేటు దాన్యాలు. వరి, డీ, కౌట, పొగాకు, రబ్బరు, డెరకు, బంగాళాదుంపలు, వండ్లు, కూరగాయలు, జొన్న, జనప మొదలైనవాటిని వండించే భూములకు ముఖ్యంగా పనికొచ్చేవి.

దా భూమి తిరి పారవకగా చేయటానే

డిసీఎమ్

సూపరు ఫాస్ ఫేట్లు

సూపర్ ఫాస్ ఫేట్లును గురించి పరిపూర్ణ ప్రయోజనాలకు, వెలలకు దాయండి.

డి. సి. ఎమ్. కెమికల్ వర్క్సు, పోస్టుబాక్సు నెం. 211 నజాఫుర్ రోడ్డు, తిల్లి.

మీరనమునకు ప్రత
త్వరపడుడు!

— ప్రతిసంవత్సరము మంచిలాభము పొందుడు—
గొప్ప ఆదాయమును పొందుటకు

వర్షిక్ కన్ సరన్
మంచి తరుణము!

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్పొరేషన్

(లిమిటెడ్)

1 వ లైసు-అరండల్ పేట, గుంటూరు.

మూలధనము 500000 ఆయిదులక్షరూపాయలు- జారీచేయఁటకు నిర్ణయింపబడిన మూలధనము 5 లక్షలు.

షేరు 1 కి రూ. 50. దరఖాస్తుతో అధ్యాస్ను రూ. 10. అలాట్ మెంటు తదుపరి షేరు 1 కి రూ. 15. వ్యాజ్యము రూ. 25. డైరెక్టర్లు కోరినప్పుడు చెల్లించవలెను. 5 షేర్లు తీసుకొనువారికి కార్పొరేషన్ లో వోటింగ్ హక్కు గలదు. 10 షేర్లు అంతకుపైన కొనువారు ఎన్నికలో వచ్చుటకు అవకాశమున్నది.

విజ్ఞప్తి

పై కార్పొరేషన్ యిటీవల నూతనముగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వర్షిక్ (గవర్నమెంటువారివల్ల యీ కార్పొరేషన్ అందరు యిండియా కంపెనీస్ అక్టు 1913 ప్రకారం నెం 3 గా) రిజిస్టరు కాబడినది.

యీ కార్పొరేషన్ వారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వీధులకు ధనికులకు మిక్కిలి అందుబాటు లోయిండులాగున న్యల్సు మొత్తమునకే షేర్లు నిర్ణయించియున్నారు. ఆంధ్రులు అందరు యీ కార్పొరేషన్ యందు అభిమానముంచి ఆంధ్రులలో, విద్యావిజ్ఞానము, కళ మొదలగు నవి ప్రచారము చేయుటకును, కవులు, గాయకులు, నటకులు మొదలగువారు గొప్ప మహానీయులు వందీతులు మొదలగు మన ఆంధ్రులు వట్టణములయందు, చిన్నచిన్న కుగ్రామములయందు నివసించుచూ విపులుగప్పిన విప్పు చందంబున ప్రకాశహీనులై వున్న వారి అభివృద్ధికి అవకాశముచ్చుటకును మార్కెట్ కు తోడ్పడి వృద్ధిచేసవలెను మనదేశములో యిట్టి చలనచిత్ర పరిశ్రమ ఏకైక భనాదాయకరమైనది. అట్టి ఆదాయకరమునకేగాక దేశసౌభాగ్యమునకు, చరిత్రకు, విజ్ఞానమునకు, వేదాంతమునకు,

ప్రచారమునకు, సంఘభావమునకునూడా వుపయోగించగలదు. పూర్వము మనదేశమును పాలించినరాజులు దేశమందు ప్రజలలో విద్యావిజ్ఞానము, కళ, నటకులను, గాయకులను, గొప్పకవులను మొదలగువారిని ఆదరించుచుండిరి. అట్టి పోషణ జరుగకుండుటచే ఎట్టి మహానీయులు ఎచ్చటవున్నది తెలుసుకొన వీలులేకయున్నది. ఇతర దేశములయందు తయారగు చిత్రముల సంఖ్యలో 1/6 వంతు మనదేశ మందు తయారగుచున్నవి. మన ఆంధ్రరాష్ట్రమందు అనలే లేవు, ఆంధ్రులు పౌరాణిక, సాంఘిక, వైజ్ఞానికంగా అనేకచిత్రకథల చలనచిత్రములను తయారుచేయుటకు దూరదేశ ములైన బొంబాయి మొదలగు ప్రదేశములలోని స్టూడియాలపై ఆధారపడి తరనివ్యయ ప్రయాసలకు గురియై యున్నందులకు మన ఆంధ్రసోదరులు లజ్జపడవలసియున్నది. అట్టి కారణము మన ఆంధ్రులు యిప్పటికైనా గుర్రెగి యిప్పుడు మాచే నిర్మింపబడిన కార్పొరేషన్ యందు పూర్తి అభిమానముంచి అభివృద్ధిలోనికి తీసుకొని రా వలెను.

కార్పొరేషన్ వారి ముఖ్యోద్దేశములు

- 1 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దేశవాళి నిజమన కృషిని తీరమందు పీఠిస్తుందియో నిర్ణయించుట—
- 2 చలనచిత్రములు తీయుట—
- 3 తయారుకాబడిన వివిధ చలనచిత్రములను ప్రదర్శించుటకు టూరింగ్ సినిమా టెంటులను ప్రతిజిల్లాయందు చిన్నచిన్న పల్లెలందు సైతము ఏర్పరచుట—
- 4 యితరులవల్ల తయారుకాబడిన చలనచిత్రములను తెప్పించి పరసమైన పర పెంపేటితో ప్రతిసినిమా హాలుకు యిచ్చుట—

- 5 సినిమా సంబంధముగు రేడియోలు, గ్రామఫోనులు, ప్రొజెక్టర్లు, యింజనీ వగైరా యావత్తు పరికరములు షేరుహోల్డర్లకు ప్రత్యేక దరలను యిచ్చుట—
- 6 సినిమా హాలులెని చిన్న గ్రామములందు పరమనెంట్ హాలులు నిర్మించుట— యింకా అనేక సినిమా సంబంధమైన యావత్తు వ్యాపారము చేయుటకును— షేరు హోల్డర్లు, మంచి ఆదాయము పొందుటకు అవకాశము కల్గియున్నది— పై కార్పొరేషన్ లో షేర్లు పూర్తికాకముందే మీదరఖాస్తుల పంపి లాభ ములు పొందండి—

ప్రస్తుతము తీయబోవు చలనచిత్రములు.

దాస్యవిముక్తి—నవతిపోరు—గర్భవతి—శ్రీకన్యకాపం మేళవరీమహాత్మ్యం— యీసాంఘిక పౌరాణిక చిత్రములలో నటించుటకు అనుభవముగల్గిన నిపుణులగు నటీనటులు కావలెను, తమ యోగ్యతాపత్రములను ఛాయాచిత్రములలో ధరఖాస్తులు పంపినే పై కార్పొరేషన్ వారికి చేరులాగున సంప్రకృతవలెను. వివరములు యాచిగవ ల్రాంచీ అఫీసులనుండిగాని కార్పొరేషన్ వుద్యోగులనుండిగాని తెలుసుకొనగలరు.

N. B లోగడ నటకులవిమిక్తం సంప్రకృతించిన దరఖాస్తులకు, యిప్పుడునంపు దరఖాస్తులకు యీకాటరవ్యాకాశిలు త్వరితో తెలుపబడును. అప్పుడు కార్పొరేషన్ అఫీసులో హాజరై నెంక్వార్లో పాల్గొనవలయును. నెంక్వార్లో ఆమోదంపొందు నటీనటులనుమాత్రం చలనచిత్రపరిశ్రమమునకు తీసుకొనబడును అలసింపక వెంటనే దరఖాస్తులుపంపి తమ షేరు లను రిజిస్టరు చేసుకొనండి. సినిమా ప్రదర్శనములకు పనికివచ్చు పౌరాణిక-సాంఘిక గాథలను వ్రాయుకవులనునూడా తగు అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుట మా ఆశయము. చలనచిత్రములకు పనికివచ్చు మంచికథలు, పాటలు తయారుచేసినపిమ్మది కవులకు బహుమానములివ్వబడును.

బ్రాంచ్ అఫీసులు

- 1 వై. యస్. ఆర్. అంజనేయులు, తిరువూరు.
  - 2 వి. హనుమంతరావు, కర్నూలు.
  - 3 డి. సురేశ్ చంద్రమూర్తి, సిద్దిపేట.
  - 4 ఎ. నారాయణరావు, దావట్ల.
  - 5 జి. సీతారామయ్యగుప్త, చిలకలూరుపేట.
  - 6 పెన్నమూడి సూర్యనారాయణగారు, చీవపేటెంటు, ఉత్తరనల్గూర్.
  - 7 కలననేని శివరామయ్యచౌదరి, విజయనగరం-C/O పూర్ణాభియేటర్.
  - 8 ఎ. పి. బండ్రరావు, (X RIB) విశాఖపట్టణం. C/O పూర్ణాభియేటర్.
  - 9 (దళావతారము పేరిం మ్యూజికల్ డైరెక్టరు అయిన)
వి. జె. గోపాలింగ్, ఆర్.నై.జరు, గుంటూరు.
- శ్రీ క్రిటర్
3. ఎ. రాధాకృష్ణమూర్తి, B. Com. A. C. C. S. London.
ఆకౌంటంట్
డి. హెచ్. వి. య. ప్రసాదరావు, రీరాల.

ప్రతినిధులు

- 1 పోగుల కామయ్య, (Camp) పెళ్ళూరు, పంగోలుతాలూకా.
- 2 యం శ్రీరాములు, కారుమూరు - రేవల్లె కా||
- 3 పంచాల ఆనందరావు, మునిపల్లె, బాపట్ల కా||
- 4 పి. దేవదానం, బాపిస్టుపాలెం - బెజవాడ.
- 5 జి. పుల్లయ్య, బ్రాచెపేట - గుంటూరు.

ప్రత్యేక ప్రతినిధులు

- 1 కామరాజు రామమోహనరావు-పేరాల
- 2 అన్నం అచినారాయణ-బేరపూడి.
(గుంటూరు జిల్లా విద్యార్థికాంగ్రెస్ కార్యదర్శి)
- 3 వంశీమూర్తి రామచంద్రరావు-రీరాల
- 4 వేంమూరి విశ్వేశ్వరకృష్ణ-రీరాల
- 5 నందిరాజు మార్యనారాయణ-నల్లర్
- 6 బుదిరాజు వాసుదేవమూర్తి-
(రీరాల ప్రొద్దువల్ల-విస్తూమల్ల కో. పా. డైరెక్టరు)
- 7 లంకా నరసింహం-ముండ్లమూరు (దర్శి కా||)
- 8 అల్లూరి పల్లవి-బట్టిచోట

3. యల్. నారాయణ.
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్.

Telegram: BEAUTY GUNTUR.
N. B: పై కార్పొరేషన్ తంపున ముఖ్యమైన వట్టణములలో, జిల్లాలలో ప్రాంచీమానేజర్లు, యేజింట్లుకావలెను. ప్రాంచీమానేజరుల ప్రతివెం 50. 250. యేజింట్లకు డి. 62-8-0. జీరిము యిచ్చబడును. వీరకులకు వెంటనే వ్రాయుడు కొద్ది కాశీమాత్రమే గలవు.